

ek

a nemzeti paraszti
tozkodó vezére
következőket mon

nyebben elítélő
ól az elvetemült
a megdöbbenett.
g egyébként sem
nem tizen, de szá
ca helyébe lépje
politikáját.

en nyilatkozott a
sképpen hangsú
kódésnek ez a
kolálot a román
nia, mint Vaida
ldtek még a gyil
orvul leterített
enek.

január 2. A hét
lag sor kerül a
ere. Anghelcsu
meg a közoktatás
adatu erdélyi m
ódjával. Hasonló
Titulescuak a
radása.

nem jött haza
párizsi sajtó sze
déma az, hogy
követnek. Szó
szterré, vagy a
i Pordea Ágost
et.

cut letartóztatták

január 2. (Az
sitik a hatalmas
hírt, hogy Nae
őszkeresztőjét és
tatársát őrizteth

ghelescu dr. szer
ek meg a király
ütörtök délután
ége minden va
ghelescu választ
mintén Dim
agától ezt a tiszt

január 2. Ploes
saesa ma rövid
sitette a gyilkos
ai ellen kiadott

Tára postala
plátite in num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva
tal: Cluj-Ko
lozsvár, Stra
-a Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél
évre 600, egészévre 1200 lej. Küll
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollar. Hír
dótsék díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánágt
zsidóság egyetlen napilapja. Ök
kelnk utánnomását csak a/for
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kétszáz
megérkezését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Erdő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát
szegi Ernő, Str. Matei Nilla 11

Arca 5 lej

Csütörtök, 1934 január 4.

5694. ÉV XVII. ÉVF.
TÉBETH 17. 2 SZAM.

Egymást kergetik a belpolitikai élet szenzációi

Anghelescu lemondott — a király Tatarescut nevezte ki az ország miniszterelnökévé

Tatarescu tiszta liberális kormányt alakít. Miért kellett Anghelcsunak lemondania? Tatarescu, a liberális párt elnöki méltóságának legkomolyabb aspiránsa. Szorosra fűződnek a nyomozás szálai a Vaszgárda bűnrészessége körül. Házkutatások és letartóztatások. Szembesítették Duca gyilkosát Cantacuzino tábornokkal

Teljes a bizonytalanság Titulescu körül

Bucuresti-Bukarest, január 3. A Rador távirati iroda hivatalosan jelenti: Anghelcsu miniszterelnök ma délelőtt Színájába utazott, audiencián jelent meg az uralkodó előtt és benyújtotta a kormány lemondását. A lemondást az uralkodó tudomásul vette, majd az ugyanezen Színájában tartózkodó Gh. Tatarescu kereskedelmi minisztert fogadta kihallgatáson, és megbízta az új kormány megalakításával. Tatarescu a megbízást elfogadta és azonnal megkezdte a tárgyalásokat tiszta liberális kormány alakítására.

Az új miniszterelnök mindössze 44 éves

Tatarescu miniszterelnökké való kinevezése nem éri teljesen váratlanul a beavatottakat. Lapunk más helyén beszámolunk arról, hogy a fiatal kereskedelmi miniszter komoly jelöltként került szóba a liberális párt új elnökének megválasztása alkalmával. Duca halála után Tatarescu maradt a liberális kormányban az uralkodó bizalmának legfőbb letéteményese. Kinevezésénél két szempont is számításba jött. Az egyik az, hogy felsőbb helyről fiatalos energiát akartak a liberális kormány élén látni, az ország politikai történetének egy olyan pillanatában, amikor inkább, mint valaha van a kormány részéről gyors elhatározásokra és akciókészségre szükség. Ebből a szempontból a volt belügyi alminiszter két-

ségkívül rendelkezik a megkívánt kvalitásokkal. A másik megfontolás, ami számításba jöhetett, a kormány későbbi sorsának alakulását illeti. Valószínűnek látják bizonyos körök, hogy akartak építeni a jelenlegi kormány és egy jövő-kormányformáció között, amelyben nemcsak a liberális párt fogja a minisztereket adni. Gh. Tatarescu alig 44 éves korában lép fel Románia legmagasabb közbizalmi méltóságának lépéséjére. Ő a legfiatalabb miniszterelnök a román politika elmúlt két évtizedének. Amennyire nagy meglepetés sel érte a közvéleményt kinevezése, épp ily feszült várakozással tekint az ország sorsáért aggodó lakosság miniszterelnöki működésére.

Nem találják a Vaszgárda vezérét

Bucuresti-Bukarest, január 3. (Az Uj Kelet tud.) A polgári és katonai hatóságok képviselői kedden este újabb tanácskozáson vitatták meg a rendfenn tartással kapcsolatos intézkedéseket. A nyomozó közegek jelentéseiből megállapítást nyert, hogy a vaszgárda szó-

késben lévő vezéreinek nem sikerült nyomára jutni. A Corneliu Zelea Codreanu rejtkehelyének felkutatására irányuló erőfeszítések is mindeddig sikertelenek maradtak. A rendőrség olyan természetű információkat kapott, hogy (Folytatás a 8-ik oldalon).

A hitlerizmus csődje

A hitlerizmus nyílt és titkos szimpátiázói felvethetnek maguknak öszintén a kérdést:

Milyen eredményeket produkált voltaképpen Hitler gazdasági és pénzügyi téren az elmúlt évben azáltal, hogy felforgatta a német alkotmányt, megszüntette az alkotmányos kormányzást és helyébe a maga és pártja diktatúráját állította?

Függetlenül a hitlerizmus programjának metafizikai és jelszavas részétől, vajjon megoldotta-e a hitlerizmus a németországi munkanélküliség problémáját?

Vajjon a német export akkor is olyan katasztrófáisan zuhant volna, ha a hitlerizmus nem semmisíti meg a weimari alkotmányt.

Es nem az alkotmányosan alakult német kormányok voltak-e azok, amelyek Hitlerék programjának leglényegesebb pontját, a jövőtételi fizetések csak nem teljes eltörlését kiharcolták?

Megjavította-e a német polgár általános életstandardját az a tény, hogy Németország elhagyta a Németzövetséget és közelebb hozta-e Hitler a lengyel korridor kérdésének a megoldását azzal, hogy megszüntette a németországi alkotmányos pártokat és jogfosztottakká és földönfutókká tette a németországi zsidókat?

Nincsen egyetlen pozitívuma sem a hitleri rezsimnek.

Két újítással ajándékozta meg a kancellár Németországot:

A persellyel, amellyel a munkanélküliek számára gyűjtöttek és a koncentrációs táborokkal, ahol pokollá teszik az életet a politikai ellenfeleknél.

Ezt alkotta Hitler Adolf anno 1933-ban.

A francia válasziggyezék

Hitler kellemetlen újévi ajándékot kapott, de kétségtelen, hogy megérdemelt és egyéniségéhez mért ajándékot: a francia kormány elutasító memorandumát a német katonai követelésekre.

Hitler átvette a memorandumot és most tanulmányozza.

Már amennyire tanulmányozásnak lehet nevezni egy olyan „szellemi” művet, amihez elsősorban éppen a szellemi képességek hiányoznak.

Függetlenül ettől a tanulmányozástól amit ravasz taktikával időnyerésül akar felhasználni a mindenható kancellár, a világ külpolitikai képe egyre zavarosabb és homályosabb vonásokat mutat.

A feszültség nem mondható enyhültnek, sőt az újév kezdetével a régi feszültség fokozottabbnak mondható.

Az orientációk és az orientálódók egyre súlyosabb ellentmondásokba kevered.

nek önmagukkal és a tényekkel.

A francia baloldali megértette az idők szavát és a jobboldali egyetértésben Németország helyesebben a hitlerista Németország teljes elszigetelésében, sőt kiközösítésében látja az egyedüli kivezető utat — a háború vagy a béke felé.

Annál érthetlenebb az angol baloldali állásfoglalása, mely az „igazság” nevében követel koncessziókat és helyet a nap alatt Hitlerék Németországára számára.

Mintha semmi sem tanultak volna ezek a hű progresszívek a múlt eseményeiből! Holott tudhatnák, hogy ez az „igazság-kereső” és koncessziókat tevő áldemokratizmus volt az, mely a demokratikus Németország sirtóját megásította.

A francia baloldal rájött végre arra: nem mindegy, hogy egy vagy több igazságot ki vagy kik képviselnek, milyen módszerekkel és milyen célokkal.

Ha Németországnak igaza van, úgy ezt az igazságot bárkik képviselhetik, csak éppen Hitlerék nem, akik belpolitikai vonatkozású borzalmas gazságtalanságait mintegy bevezetőnek tekintik ahhoz, hogy egy egész világgal szemben igazságtalanok lehessenek.

Az angol baloldal állítolag a béke megőrzése végett akar koncessziókat tenni a

nemet imperijlizmusnak.

Ha a jószándék nem enyhítene e fel fogás tévedését, úgy joggal emelhetnők azt a vádat ellene, hogy hangulatkezelő demagógia csupán.

Mert hiszen ha a hitlerista Németország szándékai tiszták volnának, úgy nem a felfegyverzés egyenjóságát és a rohamcsapatok további fenntartását kívánná, hanem az egyetemes leszerelést.

Nyilvánvaló azonban, hogy éppen a leszerelés az, amitől Hitlerék a legjobban rettegenek.

A leszerelés a belpolitikai bukást jelen tené számukra, mert hiszen a nehézipar szoldja és a rohamcsapatok fenntartása nélkül minden erkölcsi és anyagi bázis kiesészna kemény csizmájuk alól.

Hitlerék tehát a háborúval kacérkodnak. Nem is kacérkodnak: ezt akarják.

Legálisan, vagy illegálisan.

Ezzel a gonosz és örül akaratú szemben pedig csak egy másik hasonlóan elszánt akarat szembehelyezése vezethet eredményre: a német imperializmus próbálkozásainak csirájában való elfojtása.

Aminek csak egyik bevezető akkordja a francia kormány elutasító memorán-duma.

VILÁG TÜKRE

A zsidókérdés párizsi divatja

Párizs, 1933 december végén.

Herzl Tivadar óta hangsúlyozzuk, hogy a zsidókérdés alapjában véve világpolitikai probléma és ez napjainkban derült ki a legplasztikusabban. A nemzetközi konferenciákon napirenden van a zsidókérdés, fájdalom azonban, nem ama fórumok előtt, amelyeknek hatásuk is van az egész művelt világ közvéleményére. Csakis a Népek Tanácsa tudna erkölcsi feltételeket szerezni ahhoz, hogy a zsidókérdést konstruktív módon és nagyvonalúan tárgyalják. Nem lehet senkinek sem kifogása az ellen, ha a zsidósággal komoly tesztületek divatszerűen foglalkoznak, de a sanjargatott, az üzött, kétségbeesésbe kergetett zsidó mégis csak felsóhajt, amikor azt látja, hogy egyszerűen csak divatobjektumnak veszik, amikor látja, hogy a zsidókról kevesesen és szentimentálisan, romantikusan és áltudományosan, politikailag és szociológiailag, szóban, képből, moziban színházban, rádióadásokban, a lapok külön kiadásában, gyűjteményes könyvekben is mertetik a zsidókérdést.

Ennek az egész ügynek a tragikomédiája a szentimentális periódussal kezdődött. A jóindulatu részvétel a világ minden kultúr és kultiválódan nyelvén, a legkülönbözőbb változatokban ismétlik és pedig a könnyűzsebkönyv és idegizsergetés okából. A gramofonlemez megragott slágerétől kezdve, a gyermek újságjait, mindenütt igyekeznek felbreszteni a szegény zsidóért zett részvétel. „A vándorló” „Ez üze” és „hontalanul bolyongva”, me nekülés a bizonytalanságba” stb. stb. címei a szindaraboknak, a mozikuak, a gramofonlemezeknek és a gyermek meséknek.

Ezt a periódust követte a romantikus időszak, amikor gyűléseket, pamfletteket és gyűjteményes művekben dícsőítették fel a zsidó erényeket. Azt mondták rólunk, hogy a „világ sója” vagyunk, hogy nálunk ringott már ősidőkben az „erkölcs böseje”, hogy mi vagyunk a morál pillérjei, a „haladás avant gárdája”, a „biblia népe” és az „isten-szeme” zászlóhordozói. Nemesen érző férfiak és nők, akik azonban semmit sem tudnak a zsidó történelemről és zsidó lényegről, odaállottak a gyűlések pódiumára és róla beszéltek, a mi bajainkról. Nem akarom természetesen lebecsülni ezeknek becsületes intencióit. Ellenkezőleg: a rokonérzés, a vigasz és az elismerés szavai kétségtelenül balzsam a boldogtalan emberek szívére. Azonban nem szabad tulbecsülni a lelkiismeret nyilvános hangoztatásának reális értékét.

Ez a periódus könnyen elviselhető, mert hiszen a szentimentális, romantikus és az érettség vitázók becsületes emberek és nem akarnak tőlünk semmit. Jó szívük van és olykor hajlamosak is valamit eszelekedni értünk. Nem sokat, mert hiszen nekik is meg vannak a maguk gondjaik. — Isten fizesse meg érzéseiket, szavaikat és ténykedéseiket. Hasonlatlanok azonban mindazok, akik ezt a divatot konjunkturának aknázzák ki. Am ilyen rengeteg van. Így elsősorban illusztrált folyóiratok kiadói, akik régi évszázadok rituális kellekeiről, talizsárok, töfilinről, menorákról, s Szentfalról, Titus diadalíveről, hóféhér csodarabbikról, boherekről és gettókról, a cári pogromokról adnak ki külön füzeteket, melynyomását, fotomontázssal, főleg zsidók ellen elkövetett kegyetlenségeket és ezeket illusztrált könyvekben adják ki. uervanasak 12 frankért. Régen elfelejtett filmek kerülnek felszínre, a nemes érzésű zsidó leány, aki Oroszországban kénytelen megszerezni a prostituáltak sárga igazolólapját, hogy Pétervárott megláto-

ai
előnye van:
rendűt kap!
sz! 3. Kész
és hitelbe
meljett vá
s RETI
T.
sti, Brasov.
Lopkádó In.
Strada Karat
Telefon 8-77.
NEGULESCU.

gathassa ártatlanul szenvedő apját a hő-
tönben. Mint zsidóné, ugyan is a zsidók
számára elzárt fővárosba, csak ilyen mó-
don tud bejutni.

A színházakban is zsidó darabokat ját-
szanak. A zsidó kórus ismét dívatban van
és az operában egy romantikus, szenti-
mentális zsidó darabot játszanak.

És aztán a „komolyabb” esetek! Botani-
kusok és zoológusok, molesztárok, box-
championok nyilatkoznak a zsidókérdés-
ről. Ezt természetesen csak általános és
az ő speciális hivatásbeli álláspontjukból
teszik. Persze ezt is összegyűjtve kapja
az olvasó. „Vezető férfaink a zsidóság-
ról” — ez a címe a gyűjteményes füzet-
nek. Ára 20 frank. De ezt is el kell tűrni,
mert alapjában véve csak bevezetése egy
másik stádiumnak, amikor már néhány
ember a dolog komoly oldalával kezd
foglalkozni, Leon Daudet is beszél a zsi-
dókérdésről. Régi vesszőparipáján lovagol
és azt mondja, hogy Dreyfus mégis bü-
nös. Ellenben semmi kifogása az ellen,
ha a franciák szép zsidó nőkkel házaso-
dnak össze. Ekkor megindult a valóban
nagy férfiak megszólaltatása. A komoly
folyóiratokban a zsidóproblémát történeti,
szociológiai és politikai szempontból tag-
lalják. Lehetőleg objektív és magasabb
szempontból. Ha az ember olvassa ezeket
a cikkeket és elmékedéseket, az a be-
nyomása, hogy olyasmiről beszélnek, amit már
reggel fel kellett volna ismerni. Követke-
zőt, hogy mindenütt, ahol zsidók je-
lentős számban élnek, feltétlenül felbuk-
kan a zsidókérdés.

Barátaink, akik más országokból jön-
nek Párizsba, beszélnek, hogy ott is ha-
sarló a helyzet, mindenütt ilyenfajta fej-
lődés megy végbe a zsidókérdés körül.
Mindenütt beszélnek rólunk, zsidókról,
mindenütt napirenden vagyunk, „divato-
sak”. Beszélnek rólunk jót és rosszat.

Aminthogy az az asszony a legbeesüle-
tesebb, akiről nem beszélnek, úgy az a
nép is a legboldogabb, amellyel nem fog-
lalkoznak.

Most pedig beszéljünk a Franciaország
ba elkerült német zsidók helyzetéről. De-
cember 26-án a párizsi újságok egyazon
tartalmu tudósítást közöltek, amely sze-
rint nem felel meg a valóságnak, mint-
ha a Németországból bevándoroltak ér-
dekeiben működő nemzetközi francia segítő-
bizottság likvidálni akarná a „kaszár-
nyákat”. Az sem igaz, mintha a komité
beszűntetné jótékonykodó munkáját. In-
dokolni remény van arra, hogy sikerülni
fog a bizottságnak tavaszig emberbaráti
feladatait teljesíteni. Hogy aztán mi tör-
ténik, arról nem szól a fuma.

A kaszárnyákban ma közel 850 Német-
országból emigrált ember van elhelyez-
ve. Alapjában véve ez az elhelyezés egy
internálás-féle, legalábbis ami a zsúfoltsá-
got illeti. Párizsban, mint mindenütt
Európában a tél gyorsan beállott és a
kaszárnyák, amelyeket még a háboruban
faktáltak össze, el voltak nagyon hanyar-
golva. Most menedéket szolgálnak fiatal-
emberek számára, akik Párizsban keres-
tek hálékot. A legprimitívebb egészség-
ügyi intézkedéseket sem alkalmazták,
mert nem volt pénz hozzá. A fiatal-
emberek azonban elég leleményesek ahhoz,
hogy mégis lakhatóvá tegyék ezeket a
kaszárnyákat, ahol például a chanuka
napokon nagyon szép ünnepségek zajlot-
tak le.

Mindenesetre örülni kell annak, hogy
a telet áthuzhatják ezekben a barakok-
ban. Sok igyekezettel szeretnék ezeket a
fiatalokat az ipar és kereskedelem külön-
böző ágazataiban elhelyezni. Fájdalom,
ez nehezen megy. A mezőgazdaságban in-
kább kapnak alkalmazást. Megtörtént,
hogy egyetlen faluban 30 fiatal zsidót
vettek a parasztok magukhoz, viszont
más helységeken azzal utasították vis-
sza, ajánlkozásukat, hogy német szármá-
zásukat nem alkalmaznak.

A Sorbonne jogi fakultásán ezidén 200
Németországból származó zsidó ifjú irat-
kozott be. Kérdés, hogy ezekből az ifjak
ból, akik nemzetgazdaságtant, nemzetkö-
zi jogot és általános jogtudományokat ta-
nulnak, mi válik, ha majd elhagyják ezt
a főiskolát. Bizonyos, hogy ezt a szellemi
proletariátust át kell majd minősíteni
más pályára. S. N.

Madách: Ember tragédiája. Propagan-
dakiadás Zichy Mihály képeivel, 90 lej
egységárban. Kapható az Uj Kelet
könyvosztályában az összeg és portó-
költség előzetes beküldésével vagy után-
vétellel.

Jön; SELECT MOZGÓ Jön:
Maurice Chevalier közismert komikus legújabb filmje:
Csóköprofesszor
végtelenül bájos vigjáték, a női főszerepben: **Ann Dvorak**
(Joan Crawford riválisa) Monopol Paramountfilm.

Brodetsky professzor és Weizmann Chaim nagyszabású expozejája az arab kérdéstről a londoni cionista konferencián

A háboru óta 55.000 lélekről egynegyed millióra emelkedett a palesztinai zsidó lakosság létszáma. 1933-ban 35.000 zsidó vándorolt be az országba

London, január 3. Lapunk tegnapi szá-
mában közöltük Weizmann Chaimnak és
Harry Sachernek a londoni cionista kon-
ferencián a németországi zsidók kérdése-
ről szóló beszédeit. Az angliai cionista
föderáció konferenciájának további során
Simen Mark, az angliai német-zsidó men-
kültügyi segélyező bizottság egyik vezető
jének írásbeli jelentését olvasták fel, a
melyből kitűnik, hogy az angliai akciói
során eddig felhozott 200 ezer fontból 115
ezer fontot palesztinai telepítési munká-
ra fordítottak.

Brodetsky professzor poli- tikai expozejája

Ezzel le is zárták a német-zsidó prob-
léma vitáját és a következő szónok dr.
Zelig Brodetsky professzor, a londoni cio-
nista exekutívé politikai osztályának ve-
zetője volt, aki a cionista politikai hely-
zetéről tartott nagyszabású expozeját. Bro-
detsky professzor a következőket mon-
dotta:

— A közbiztonság kérdésében lényege-
sen javult a helyzet Palesztinában. A gaz-
dasági fejlődési tekintetben két jelentős
momentumról számoltatunk be: a hátfai
kikötő megnyitására és az országban a
kormány részéről történt vizellátásáról.
Ami a Legislative Councilt (törvényhozó
testület) illeti, a kormány megismételte
nyilván előbbi nyilatkozatait ebben a kér-
désben, végleges javaslatok azonban még
nem hangzottak el ebben az irányban. A
legfontosabb probléma ma a földvásárlás
és a bevándorlás kérdése. Annak ellené-
re, hogy az utolsó ötven esztendőben
mindössze 500 arabnak kellett elhagynia
földjét, a kormány mégis tovább üzi a
kiköltöztetett arabok visszatelepítésének
politikáját és ennek során a földbérlet
védelmére olyan rendelkezéseket becsatolt
ki, melyek súlyosan megnehezítik a süri
zsidó telepítéseket. S a kormány tette ezt
annak ellenére, hogy az utóbbi három
esztendőben lényegesen csökkentek föld-
vásárlásaink méretei, átlagosan 20 ezer
dunam föld esett egy évre.

A zsidó munka elve és az arabok

— 1933-ban ezer zsidó vándorolt be Pa-
lesztinába. Ez a szám rekordot jelent. De
míg a bevándorlás egyre nagyobb mérete
ket öltött, olyan irányban csökkent a
megadott certifikátok száma a kért certi-
fikátokhoz viszonyítva. Ha valaha krízis
lesz Palesztinában, úgy ez elsősorban a
munkások hiányának lesz a következe-
ménye, vagyis nem a túlméretezett fej-
lődés, hanem a fejlődés mesterséges gát-
lásának lesz a produktuma.

— Az arabok csak profitálnak a zsidó
fejlődésből. Tízezer arab talált az utóbbi
években új egzisztenciát a zsidó telepi-
tés folytán és nem igaz az, mintha a
zsidók bojkottálnák az arab munkát.

A zsidó munka elve nem az ara- bok, hanem az olcsó munkaerők ki- szakmányolása ellen irányul!

Mi zsidó munkásokat akarunk zsidó föld-
dön, vagyis egy nagy zsidó bevándorlást.
Felhívjuk a kormányt, hogy hagyjon fel
az illegális bevándorlóknak az adott vi-
szonyok által távolról sem indokolt üldö-
zésével.

— A zsidó lakosság száma Palesztiná-
ban a háboru utáni 55 ezer lélekről egy
nagyedmillióra emelkedett. Ma már egy
hatalom vagyunk Palesztinában, melynek
módjában van ugy Angliának, mint az
araboknak értékes barátságot felajánla-
ni. Éppen ezért hagyjunk fel az olyan
eszközökkel és megnyilatkozásokkal, mint
amilyenek a telavivi és a külföldi zsidó

centrumokban rendezett angolellenes tü-
netések voltak.

Weizmann szözeata az arab kérdéstről

A londoni konferencia zárulésán Weiz-
mann tartott nagy politikai expozeját.
— Azzal vádolnak bennünket — mon-
dotta Weizmann — hogy bojkottáljuk az
arab munkát és azt mondják, hogy a
nagy arab munkanélküliség miatt rövi-
ditették meg bevándorlási certifikátjaink
számát. Két dolgot szeretnék itt tisztáz-
ni. Az egyik az, hogy ott, ahol zsidó kol-
óniákban arab munkásokat alkalmaznak,
ez nem humanitárius megfontolásokról
történi, hanem pusztán azért, mert az
arab munka olcsóbb. A másik az, hogy
a legtöbb új zsidó kolónián egyáltalán
nem foglalkoztatnak bérmunkásokat,
mert az egész munkát maguk a kolónis-
ták végzik el. A palesztinai zsidóság kö-

rében létezik egy „nemzeti” és egy „pri-
vát” szejekió. A „privát” szejekió alkalmaz
arab munkásokat, a „nemzeti” szejekió
nem alkalmaz, mert annak alapjai kife-
jezetten azt a célt szolgálják, hogy zsi-
dókat telepítsenek le a mezőgazdaságban.
Ami az angol szejekiót illeti, ott távolról
sem alkalmaznak zsidókat olyan számban,
mint ahogy ez az államháztartáshoz való
pénzügyi hozzájárulásunk arányának —
40 százalék — megfelelő. Az viszont a
legnagyobb ritkaságok közé tartozik,
hogy egy arab alkalmazzon zsidó szak-
munkást. Az arabok és zsidók azonban
egyszer csak meg fogják érteni, hogy
egy közös célt dolgoznak és akkor meg
fognak szűnni ezek a megkülönbözteté-
sek.

— Évek óta dolgozom az arab-zsidó
együttműködésért, de mindig az arabok
voltak azok, akik visszaszantisták a felé-
jük nyújtott baráti jóbót. Ez is meg fog
változni, de csak akkor, ha az arabok
látni fogják, hogy mi nem akarjuk őket
uralni s hogy mi Palesztinában egy jog-
erejénel fogva telepítünk. Az a felfogás,
hogy több arabot kellene alkalmaznunk:
töves és elhibázott. Ez csak újabb surló-
dási felületekhez vezetne. Az egyetlen
megoldás: az arabok bér- és életmódjájá-
nak emelése. A kormány kötelessége,
hogy az arab mezőgazdaságot, mely 65
százalékban a dombvidékre koncentráló-
dik, feljavítsa. Szabadítsa fel a fellácho-
kat a súlyos kamatok terhe alól, melyet
uszorásai nyomonk rájuk, hogy szabad
emberek legyenek és ne az effendik szol-
gái. Mi zsidók voltunk azok, akik egy
arab mintafarmot létesítettünk. Nem mi
zsidók, hanem a régi viszonyok tették
szerencsétlenné az arab parasztot. Ami a
munkás-certifikátok számának redukálá-
sát illeti, érthetetlenül hangzanak a kor-
mány naiv érvelései. Nincs logikus indó-
koltatás a jogos igényeink ily drasztikus
módon való megcsorbításának. Mi nem
akarunk folytonosan tiltakozni, de meg-
akarjuk győzni a kormányt a magunk
igazságáról. Türelemet kell gyakorolnunk
és végül mi leszünk a nyertesek.

Meg akarták mérgezni a finn hadsereg műszaki tisztjeit

Helsinki, január 3. A teleplezett kém
mozgalom napról-napra szenzációsán
szerezte előbbi adatok birtokához jutott
ja a katonai hatóságokat. A hatóságok
nak tudomására jutott, hogy a szerve-
zetnek sikerült olyan fontos katonai
titkok birtokába jutniok, amelyek a

finn hadsereget alapjában rendítették
meg. Egy új német fegyver rajzát is
sikerült a kémeknek megszerezniök.
Megtudták azt is, hogy a finn
hadsereg legkiválóbb műszaki tisztjeit
meg akarták mérgezni. A nyomozás a
legerélyesebben tovább folyik.

A német nép vagy keresztény lesz, vagy egyáltalán nem lesz! — mondotta Faulhaber biboros

München, január 2. Faulhaber bibe-
ros-érek újévi szentbeszédében rendki-
vül éles szavakkal fordult bizonyos
körök irányzata ellen, amelyek tiszta
északi germán vallásközösséget akar-
nak létesíteni.
A német nép vagy keresztény lesz,
vagy egyáltalán nem lesz! — mondotta

a biboros.
Majd kifejtette a biboros, hogy a
katolikus egyháznak nincs semmi ki-
fogása a fajvédelem és a faji kutatás
ellen. De tiltakozik az ellen, hogy ez a
mozgalom más népek üldözésévé és
gyűlöletévé fajuljon.

Albert belga király beszéde a palota előtt tüntető vallon nacionalistákhoz

A királyi szó megrugtatta a tüntetőket

Brüsszel, január 3. A flamand szejpa-
ratisták mozgalma erős ellenmozgal-
mat váltott ki a vallon nacionalisták
részéről. A vallon nacionalisták újabb
mozgolóására az adott közvetlen okot,
hogy a kormány azt a 74 tisztviselőt,
kiket a háboru alatt tanúsított flamand
szeparatista aktivitás miatt állásaikból
elfüggesztettek, a napokban újból
visszahelyezték állásaikba. Emiatt va-
sárnap 4000 vallon frontarcos Brüss-
zelben a királyi palota előtt tüntetett.
A vallon nacionalista frontarcosok
szónokai igen szenvedélyes hangu be-
szédeket tartottak a királyi palota
előtt és hangsúlyozták, hogy a flamand
dok hazaárulók, amennyiben a háboru
alatt nem tagadták meg a Belgiumot
megszálló német csapatoknak a szolgál-

latot.
A királyi palota erkélyén csakhamar
megjelent Albert belga király, aki
hosszabb megnyugtató beszédet inté-
zett az izgatott tömeghez, mely a ki-
rályi beszéd elhangzása után lelkes, de-
békés hangulatban szétoszlott.
A vallon nacionalisták vasárnapi tü-
netésén túl általános feltűnést keltett a
király beszéde, mely után nem tartják
kizártnak azt sem, hogy a főleg fla-
mand származású politikusokból álló
kormány helyzete megingott.

Rettenetes Adolf, Salamon László tra-
gikomikus eposza. Ára 20 lej. Kapható az
Uj Kelet könyvosztályában az összeg és
portóköltség beküldése mellett vagy után-
vétellel.

Az

Bucuresti Bu-
ma mult el e
városi „Rendő
kező körrent
Marinescu ren

A esendörse
zabornok ug
Parancsban a
esendörsegek
éséért elisme

Januar 5-én
Mihalache t
ajenik meg a
ország paran
rendörprefektu

A király 24
ajánl belügym
Vizkeresztke
tanács, amely
mondja.

— Nagy ga
megvalósítása
szükségünk a
mésle megér-
sát adta terv
ciákra van sz
is fejezhetjük
lehet, amikor
egyik, a fővár
leg másik tán-
tehat semmi é
suk kormányz
rolnunk.

Ez aztán t
fével az urall
vey nem bod
prefektusi, se
kát.

Mihalache
tást vállalt v
tagjai helyük
iratilag lehiva
dort, akinek
Tjulescu és a
előbb őt áldoz
nemáramadási

De azért se
mélyen megse
amely kevese
nescu rendör

Njut és Mihal
A kolozsvár
ben ilyen cikk
„Vaida nem
alakításra vo
feltétel mellett

Ha erre e
kérni és
2. ha a ler
kap a rendör

Majd később
„Rosszul is
sonló tettekre
sem fogjuk é
ségek szembe
tojalítása, lel
őszinte baráti
bizonyos eshe

Es a csoda
nagy szerepe
bizalmasa v
nak is.

Vaida min
megtartotta a
minden elők
vonulásra.

Manju vér
A kipróbált
és ek lesznek
oldalán a va-
gáiban a sec
Mihalache m
niu a Rivier

Februárban
Ostromállap
ő) keresztül,
vesziti el a
emberfeletti
költségvetési
nését elkerül
Közben p
elnöki székét
lene az, hog
dik és magá

SPORT

Románia a labdarugóvilág-bajnokság döntőjében?

Mi a helyzet a futballvilág-bajnokság selejtező csoportjaiban

Cluj-Kolozsvár, január 3. A világban a küzdelem döntőjébe tudvalevőleg csak 16 csapat juthat be. Minthogy pedig 32 ország nevezte be csapatát, selejtezőmérkőzések útján lehet csak kirostálni a legjobbakat, akik méltóképpen jelennek meg május 27-én a világraszóló küzdelem rajtjánál.

A FIFA — mint ismeretes — 12 csoportba osztotta be a jelentkező nemzeteit. Az egyes csoportok már megindították, legalább is — a tárgyalásokat a lebonyolítás mikéntjében, vannak azonban csoportok, amelyek már igen előrehaladott stádiumba jutottak. Lássuk őket egyenként:

I. csoport (döntőbe jut 1 csapat). Ide tartozik az USA, Kuba, Mexikó, Haiti. Az utóbbi három csapat kora tavasszal egymás ellen játszik és a győztes az USA csapatával együtt utazik majd Romába és csak közvetlenül a világ-bajnoki rajt előtt határoz meg egymás között, hogy melyik jut be a döntőbe.

II. csoport (1). Brazília és Peru egymás között fogja eldönteni, melyik megy Romába.

III. csoport (1). Ugyanaz a helyzet, mint a II. csoportban, csak itt Argentína és Chile a résztvevő.

IV. csoport (1). Egyiptom, Palesztina és Törökország e csoport három tagja. Márciusban Egyiptom vendégül látja két ellenfelét. Előbb Egyiptom játszik Palesztinával, majd a két vendég egymással és végül Egyiptom Törökországgal. A körmérkőzés győztesét pont- és gólarány színtárral állapítják meg. A meccseket Kajróban és Alexandriában játsszák le.

V. csoport (1). Itt már eldőlt, hogy Svédország utazik Olaszországba. Az észtek 6:2-re, a litvánokat 2:0-ra verték a svédek. A revánról le is mondták a svédek.

VI. csoport (1). A spanyol-portugál testvérharc dől el ebben a csoportban március 11-én és 18-án, amikor felváltva Madridban és Lisszabonban játszik két mérkőzést a két ország válogatott csapata. Ez két rendes ország, már a bírókat is felkérték. Langenus vezeti a madridi, Bauwens dr. a lisszaboni találkozókat.

VII. csoport (1). A rendező Olaszország sem mentesítette a Fifa az osztályozó elől. Ami ugyan nem jelent sokat, mert hiszen a kijelölt ellenfél — Görögország — nem okozhat gondot az olasz válogatottnak. A meccs március 18-án lesz Milánóban. A győztes már a döntőben van.

VIII. csoport (2). Ez nehéz csoport! Papíron nem lehet vitás, hogy Bulgária nem akasztatja meg Magyarországot és Ausztria utját a döntőbe, mégis tudjuk, hogy mennyi nehézséggel járt csak a selejtezők megállapítása is. Ha lejátszásuk is ilyen nehézkesen megy majd, akkor könnyen lehetséges, hogy csak az utolsó percben derül ki, hogy melyik lesz a két szerencsés. Egyelőre úgy van, hogy a magyar válogatott március 18-án Szófiában játszik a bolgárok ellen és ha győz, akkor nem is lesz további selejtező.

IX. csoport (1). Praktikus szempontból ennek a két résztvevőből álló csoportnak a sorsa is eldöntöttnek tekinthető. Csehszlovákia október 15-én 2:1-re győzött Varsóban Lengyelország ellen. Cseppet sem valószínű, hogy a lengyelek az április 15-i prágai revánsmérkőzésen megakasztatják a csehszlovákokat Rómába vezető útjukban.

X. csoport (2). A legnyitább csoport! Már lejátszották a jugoszláv—svájci és

a svájci—román mérkőzést — mind a kettő 2:2-re végződött — és még mindig nyílt a kérdés, hogy melyik két csapat kerül ki a világ-bajnokságra. A tavaszi bukaresti találkozó Románia és Jugoszlávia között hivatott eldönteni, hogy melyik csapat csuszik le a végzetes harmadik helyre. Ha a bukaresti mérkőzés győzelemmel végződik, akkor a vesztés marad otthon. Legutolsó hír szerint április 15-én fogják lejátszani a bukaresti meccset.

XI. csoport (2). Ez is nehéz csoport! Nagyon sokáig tartott, míg az Ir szabadsággal meg tudott egyezni Hollandiával és Belgiummal. A holland-belga meccs április 29-én lesz Antwerpenben, az ir-holland találkozót pedig április 1-én Amsterdamban. Belgiumnak tehát Dublinba kell majd utaznia a harmadik meccsre, amelynek még nem találtak határnapot.

Országos ping-pongverseny Gyulafehérváron

Gyulafehérvár, január 3. A gyulafehérvári Kereskedelmi alkalmazottak Mihai Viteazul Sportegyesülettel karöltve január 6 és 7-én országos asztali-teniszversenyt rendeznek. A versenyen a következő számok szerepelnek: 1) hármas csapatverseny nevezési díja 100.— lej, 2) férfi egyes I. osztály nevezési díja 60.— lej, 3) férfi egyes II. osztály nevezési díja 40.— lej, 4) férfi egyes III. osztály nevezési díja 30.— lej, 5) férfi páros I. osztály nevezési díja 90.— lej, 6) férfi páros II. osztály nevezési díja 70.— lej, 7) női egyes nevezési díja 40.— lej, 8) ifjú páros nevezési díja 40.— lej.

Felételek:
Férfi egyes II-ik osztályban indulhat bármilyen versenyző, ki nyilvános versenyen az I. osztály helyezésére nem lett, vagy a II-ik osztályban I. helyezést nem ért el. A III-ik osztályban bármelyik versenyző, aki nyilvános versenyen helyezésre nem volt. Ifjúságban indulhat az 1916. vagy magasabb évben született ifjú. Páros II-ik osztályban indulhat bármelyik II-ik oszt. játékos. Az idegen játékosok lakást és ellátást kapnak.
Az összes helyezett játékosok tiszteletdíjjal lesznek jutalmazva.
Nevezési cím, **Abraham Buv. Alba-Lulia, Piata.**

KÜLFÖLDI FUTBALL

Bécs. A Vienna Lisszabonban a Belemnens ellen 3:0 (1:0) arányban győzött.
Oran, Hakoah—Olympique 8:1 (3:0).
Párizs. Casablancában a bécsi Admira a Stade Marocaine ellen 9:0 arányban győzött.

Athén. Az Olimpiaiok 2:0 arányban legyőzte a bécsi WSC csapatát. A félidő is 2:0 volt.

Aarau. A bécsi Floridsdorf csapata 1:1 (1:1) arányban döntetlenül mérkőzött az FC Aarau csapatával.

Párizs. Brestben a bécsi Libertas az AS Brestoise ellen 6:1 (3:1) arányban győzött.

Madrid. Barcelonában a prágai Slavia az FC Barcelona ellen 3:2 arányban győzött.

A Kispeszt Pontigóban 8:0 arányban győzött.

JEGHOKKI
Bern. St. Moritzban nemzetközi jég-hokki torna kezdődött. A mai eredmények: Berljner Schnitschuh Club—Wiener Eislaufverein 3:0, Kingsford London—Rapid Paris 2:1, St. Moritz—Milano 3:2, LTC Prága—Budapesti Koresolyázó Egyesület 6:3.

Sporthírek

Január 14-én Majnafrankfurtban magyar-német válogatott futballmérkőzés lesz. A németek a következő felállításban játszanak: Kress, Haringer — Stubb,

Cramlich—Goldbrunner—Oehm, Lehner —Lachner—Conen—Noack és Politz. A magyar válogatott felállítása még nem ismeretes.

A világ legjobb ökölvívóinak új rangsora. Az amerikai ökölvívó szakkörök a következőképpen állapították meg a nehéz súlyú professzionisták világranglistáját. Világbajnok Primo Carnera, 1. Max Baer, 2. Tommy Lougham, 3. King Lewinsky, 4. Max Schmeling, 5. Jack Sharkey, 6. Mac Corcindale, 7. Patsy Perroni, 8. Walter Neusel, 9. Steve Hamas, 10. Lee Ramage.

KÖZGAZDASÁG

A román állam adósságainak rendezése

Közel 90 milliárd lejre rugnak a magántartozások

Bucuresti-Bukarest, január 3. A liberális kormány legelső feladatának tekinti a hitelállomány visszaállítását. Hogy azonban ez csakugyan megtörténhessen, elsősorban az állam ugyancsak megrendült hitelét kell helyreállítani: rendezni az állam adósságait. Három kategóriába osztanak az állam tartozásait: mezőgazdasági kereskedelmi és városi adósságok. Az előző kormányok el kell ismerni, igen szép munkát végeztek ezeknek az adósságoknak szaporítása érdekében. Kérdés, azonban, hogy a liberális kormány mennyiben lesz különb pillanatában mennyire nem irigylésre méltó. A tartozások összege a következőképpen oszlik meg a különböző kategóriák között.

1. A mezőgazdasági tartozások 16 milliárd, 634 millió.
2. Kereskedelmi és ipari tartozások 12 milliárd 861 millió.
3. Városi adósságok 30 milliárd.

Az ország lakosságának összértéke 88 milliárd lej. Ezt az összeget a mai viszonyok mellett kifizetni teljesen lehetetlen. Csak a hátralekötött kamat összege 10 milliárd.

Számolni lehet azonban és kell is számolni a teaurált tőkékkel. A kis és nagy tőkés elzárt, eldugott millióival, amit legkevesebb tíz milliárd lejre lehet becsülni. Ennyit vontak ki a forgalomból

a bankbetétesek, vállalkozók, ha a kormány sikerül a hitelállomány helyreállítására, ezek a pénhetett milliárd egyik napról a másikra napfényre kerülnek. Az állami pénzügyi intézetek betét, illetve letét kimutatása bizonyítja, hogy a tőke éppen akkor, mikor a krízis közepe leginkább kívánatos lett volna, hogy a piacot elfoglalja a hitelállomány folyóan hogyan bujt el a trezorokba. Az alábbi kimutatás készült a Banca Nationala, illetve a Gazdasági Hitelintézetnél heverő holtlétéről.

A Banca Nationala 1930 év 1557 millió lej, 1931 év 2105 millió lej, 1932 év 4102 millió lej, 1933 év 5602 millió lej.

Gazdasági hitelintézet: 1930 év 232 millió lej, 1931 év 562 millió lej, 1932 év 704 millió lej, 1933 év 1221 millió lej.

Ezek az adatok eléggé bizonyítják, hogy ha a gazdasági hitel helyreáll, akkor Romániának nincs mitől tartania, legalább is a közel jövőben, mert az üzleti lehetőség adva van a liberális kormány sokoldalú gazdasági programjában, mely új kezdeményezéseknek szándékozik talajt engedni. Kérdés azonban, hogy a kormány gazdasági programja keresztülvitelre hogy kerül.

A romániai adósságok problémája tehát legakutabb kérdése a gazdasági életnek. Az állami adósságok rendezését okvetlenül meg kell, hogy előzze a magántartozások rendezése, mert csak ezután kalkulálhat az állam az állampolgárok jövedelmére, ha megadta a lehetőséget a normális gazdasági élet kifejlődésére.

Felállítják a csehszlovák külkereskedelmi intézetet. Prágából jelentik: A mezőgazdasági érdekeltségek sürgetésére a kormány komolyan terbe vette, hogy felállítsa a külkereskedelmi intézetet. A külkereskedelmi intézet az összes gazdasági érdekeltségek közreműködésével fog dolgozni és a kormány támogatásával bonyolítja le a külkereskedelemmel kapcsolatos teendőket.

Nemzetgazdasági tanulmány a dunai konföderációról. (Varjassy Lajos dr. tanulmánya). Az európai nagypolitikai megoldandó problémáinak előterében kétségkívül emiatt helyet foglal el a dunai konföderáció egyre aktuálisabbá váló realizálása. A gondolat nem újkeletű, hiszen Kossuth Lajos hirdette először meggyőző szavakkal a Dunavölgy államainak egymásrautaltságából fakadó gazdasági szükségességét, hogy itt egy erős gazdasági blokk létrejötte a boldogulás alapfeltételévé válhat. Tardieu és Mussolini valamint a francia külpolitika, de a közép-európai államok közvéleménye is ebben foglalkozt a dunai államszövetéség kérdésével és ezért időszerűek azok a fejtegetések, melyek Varjassy Lajos dr. most megjelent könyvében találhatók. „A dunai államok szövetsége” címet viseli az Aradon megjelent könyv, melynek szerzője Varjassy Lajos dr., a szegedi ellenkormány volt kereskedelemügyi minisztere, aki már a multban élénk közgazdasági tevékenységet fejtett ki, főként mint az aradi kereskedelmi és iparkamara egykori főtitkára. Most megjelent tanulmánya a probléma történelmi ismeretén túl komoly statisztikai adatok felsorolása mellett a realizálás módozatait is feltárja. Románia és Magyarország

közös agrárérdekeiknél fogva Jugoszlávia és a feltétlenül „Anschluss-mentes” Ausztria, végül Csehszlovákia szerepelnek döntő faktorként ebben az állami közösségben. Varjassy munkája pozitív többletet nyújt ennek a kérdésnek megvilágításához, amely kérdés bizonyosan az európai békestandard megővésének, valamint a kaoszából való kibontakozásnak egyik legfontosabb megoldási tényezőjévé válik a közeljövőben.

Felállítják az osztrák magyár árucseres forgalm lebonyolításáról szóló tárgyalásokat. Budapestről jelentik: Az osztrák magyar kereskedelempolitikai delegációk az árucseresforgalom kibővítése érdekében Bécsben megkezdett tanácskozásait most Budapesten folytatják.

Rja Ehrenburg: Lasik Roitschwantz. Lasik Roitschwantz mozgalmas élete az oroszországi Hamel egyik kis szobánál kezdődött, ki végigvonul Európán és Palesztinán, Rachel sirjánál ér véget. E csodálatos kis zsidó története nemcsak regény: hatalmas vírárt az emberi gonoszság és butaság ellen. Ezen néhány száz oldalon megörökítődik az egész mai Európa a világnézetek roppant összefüggésében az esodálatos művészettel megírva, mely ezt a könyvet kétségkívül kiemeli az ugynevezett „jó könyvek” kategóriájából és a remekművek sorozatába emeli. Lasik Roitschwantz éppen ugyanahatlatlan alakja lesz a világhírdalomban regényhőseinek, mint Raszkolnyikov, Don Quijote vagy Svejk. A könyv szép kiállításban, köve kapható az Uj Kelet könyvostályában utánvétellel vagy az ország és portóköltés előzetes befizetésével. Ara csak 99 lej és portó költség.

Megjelen! **Reffenetes Adolf** **Megjelen!**
tragikomikus eposza, illedelmes jambusokban, kellemetes rövidegességgel, melyben megvagyon énekelve a braunauj mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.
Zsidóknak föltöbb javallva írta:
Salamon László
Egyszerre fog sirni és nevetni rajta!
Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvostályán utján. Ara 20 lej és portó.

Drámai b

Cluj-Kolozs Kelet (ud.) K ország bünügy parátusa mozt állított már a egyre élesebb ország nyomoz vid idön belül tos Flóra mer A szerencsés ka sebészeti o ra összeszámk kösszurást ejtő dég, akiről es resztveve Tón mondotta. Es lejert kiabált. tőle és ebből i övenkét kössz Szredán dél kára szerkeszt ságában. Sok tunk a beszé amennyit a re künk sem mon aldozatát meg kémi tőle: rpi ebből a beszél ki, arra nem s doztunk rá, ho tragédiája. egy élete és drámá előttünk a klin

A 45-ös szám Lakatos Flóra. az ágya előtt. kítva, csupa h félig lenyirva, h homlokán és kó renylő kése, ke nyitva, pupillák kan is egy ker — Nem látok naszosat — nem Az apólonó m az egyik szurás lan a szemidege a szemébe öntöt

A kolleganó a man hallgatja vé areot, mintha ké bukiant volna. — Szent Isten nem Lakatos Fló nak hívják, Rozv a félhangosan hallja a beteg és — A kisasszony — Hát mégis ig — Igen én vag hívták... De má romban...

Rozvan Jenő apám, aki mo Igy alakul a bes kessége tulnó egy fontosságán. Ez a egy regény, egy tr rogenye...

— Nem emlékszi anóm, — maga luszban és szoknyá A visszaemlékezé indig ott vibrál a — Együtt is kosz im és a maga szül igró... És velün r bácsi...

A kolleganóm e

Lakatos Flórát, a szénatéri merénylet áldozatát Rozvan Dórának hívják és dr. Rozvan Jenőnek, a Moszkvában élő munkásvezérnek törvényesített lánya

Drámai beszélgetés Lakatos Flóra alias Rozvan Dórával a klinikai ágyon. Hogyan jutott el a jölenevelt urilány a szénatéri kocsmáig. Az idegbeteg lány életének megdöbbentő tragédiája

Uj Kolozsvár, január 3. (Az Uj Kelet tud.) Keresik a tettest, a rendőrség bünygi osztályának egész aparatusa mozgósítva van. Néhány előállított már alibit igazolt, de a nyomok egyre élesebben állanak a rendőrség nyomozói előtt és alighanem rövid időn belül kézre fog kerülni Lakatos Flóra merénylője.

A szerencsétlenség áldozata a klinikai sebészeti osztályán fekszik. Ma újra összeszámlálták a sebeit: *Ötvenkét késszurást ejtett rajta az éjszakai vendég*, akiről csak annyit tud, hogy keletre nézve Tóni. Legálább is neki azt mondta. És tudja azt is, hogy 4090 lejért kiabált, amit állítólag ellopott tőle és ebből indult a veszekedés, mely ötvenkét késszurással végződött.

Szedán délben felmentünk a klinikára szerkesztőségi kolleganónk társaságában. Sok érdekességet nem várunk a beszélgetéstől, többet, mint amennyit a rendőrségnek mondott, nekünk sem mondhatott. De a merénylet áldozatát meglátogatni és interjút kérni tőle: riporteri kötelesség. Hogy ebből a beszélgetésből mi fejlődhetett ki, arra nem számítottunk. Nem gondoltunk rá, hogy egy ember életének tragédiája, egy szerencsétlen nő kuszafete és drámája bontakozik ki majd előtünk a klinikai ágyon.

„Nem látok semmit...”

A 45-ös számú szoba ágyán fekszik Lakatos Flóra. Megállunk szó nélkül az ágya előtt. Az arca tapaszokkal tarkítva, csupa kötés az egész arc. A haja félig lenyírva, hogy a sok sebet, melyet homlokán és koponyáján ejtett a merénylő kése, kezelni lehessen. Szeme nyitva, pupillái tágultak. A halántékán is egy keresztalkat.

— Nem látok semmit — mondja panaszosan — nem látok semmit...
Az ápolónő magyarázza meg, hogy az egyik szuras az ötvenkettő közül talán a szemideget érthette, vagy talán a szemébe öntött valamit a merénylő...

„Hiszen ez Rozvan Dóra...”

A kolleganó az egész beszélgetést néman hallgatja végig és bámulja ezt az arcot, mintha régen nem látott ismerősré bukkant volna.

— Szent Isten — mondja — hiszen ez nem Lakatos Flóra... Ezt a lányt Dórának hívják, Rozvan Dórának hívják...
A félhangosan elejtett szavakat megállítja a beteg és mosolyog.

— A kisasszony ismer engem?
— Hát mégis igaz? Maga az Dóra?
— Igen én vagyok. Előtt Dórának hívták... De már régen... Gyerek koromban...

Rozvan Jenő dr. ügyvéd az édesapám, aki most Moszkvában él.

Igy alakul a beszélgetés, melynek érdekessége túlnyúl egy riport jelentőségén és fontosságán. Ez a történet olyan, mint egy regény, egy tragikus sorsu, beteg nő regénye...

— Nem emlékszik rám? Együtt hintáztunk a Fadrusz János utcában.
— Most már igen — mosolyog a beteg — gyerekkorunkban...
— Gyerekkorunkban — másodsor is mondja és arcán olyan mosollyal, mely kiveti a régi elfeledett gyerekkor fényét körmeit, boldogságát.

— Hintáztunk az édesapaméknál... Dézivel...
— Igen Dézivel — lelkesedik a kolleganóm, — maga mindig kék tengerész blúzban és szoknyában járt...
A visszaemlékezés meleg mosolya még mindig ott vibrál a beteg lány arcán.

— Együtt is kosztoltunk... Az én szülem és a maga szülei. A maga papája új sárga... És velünk volt még egy doktor bácsi...

Rozvan Dóra mesél

A kolleganóm emlékszik ennek a doktor bácsi...

to: bácsinak a nevére is. A diskurzus megrázó és egyre drámaibb.

— Törvénytelen gyerek voltam — mondja. — Apám később törvényesített és Rozvan Izidora lettem... Azelőtt az anyám nevét viseltem, Zsidó nevem volt. Kolozsváron éltünk, aztán Nagyváradon. Mikor tizenöt éves voltam megbetegedtem és azóta ideggyógyintézetben voltam... Megszöktem, visszavitték.

Pillangó lett a szerencsétlenből, az éjszakai pillangója...

Dr. Rozvan Jenő lányának tragikus élete

Hamar vége van a látogatási időnek, hazajövet restaurálni lehet a hallottakat. Lakatos Flóra, az újévi tragédia áldozata édes lánya dr. Rozvan Jenő volt kommunista képviselőnek, a baloldali munkásmozgalom éveken át volt vezérének.

Az Uj Kelet munkatársának további értesülései szerint Rozvan Dóra élete a gyerekkora óta a szerencsétlenségek hosszú sorozata. Dr. Rozvan Jenő, aki mint ismeretes, most Moszkvában él, három éves korában törvényesítette házasságon kívül született gyermekét, aki azután hűgával együtt a szülői házból nevelkedett. Dr. Rozvan Jenő a felvilágosodott intellektuel körültekintésével, komoly nevelésben részesítette gyermekét. Dóra gimnáziumba járt, előbb Kolozsváron, aztán Nagyváradon. A gyermek semmit sem mutatott azokból a hajlamokból, amelyek később a felnőtt lány jellemén tükröztek ki. Tizennégy-tizenöt éves lehetett Dóra, amikor a strandon

fejbeütött egy fiatal fiút, akit súlyosan megsebesített.

Ekkor az orvosok megállapították, hogy a lány idegheves. A rövid kezelés nem tudta megállapítani, hogy tulajdonképpen mi homályosítja el a lány értelmét és öntudatát. Mikor kikerült az ideggyógyintézetből környezeté megdöbbenve fedezte fel, hogy a lány pirómaniakus... Győnyörködött a tűzben, apróbb gyújtogatásokat követett el a lakásban, kizozta az állatokat. És lassan-lassan olyan életmódhoz kezdett Rozvan Dóra, mely az első időkben valóságos gyászba döntötte a családot és kétségtelenül igazolta, hogy a szerencsétlen nő nem tudja megkülönböztetni a jót a rossztól, erkölcsi gatlalásai nincsenek...

A harcoss, munkásvezér családi tragédiája azonban nem került nyilvánosság ra. Dóra ideggyógyintézetbe került. Három évben keresztül gyógykezelték: olykor kimehetett a szülői házába, de ezek a kis intermezzók is megrögztek a családot, hogy

ez a lány nem lesz többi egész ember, ezt a szerencsétlen és értelme alatt fanyázó vad erők viszik magukkal...

Három évig állt gyógykezelés alatt Rozvan Dóra és ezelőtt öt évvel eltűnt. Megszökött a bolondok házából...

Rozvan Dórától pillangó lesz

A nagyváradai rendőrségen többször előállították csavargásért és egyszer tiltott prostitúció vétségéért megbüntették. Azóta rendőrileg nyilvántartott nő. Nagyváradról két és fél évvel ezelőtt Kolozsvárra jött, ahol azonban előállították. A toloncházba vitték. Ekkor is állnév alatt élt, nem Lakatos volt a neve, akkor valami más nevet használt.

A toloncházban felfedte kiletét, a hozzátartozókat értesítették.

A hozzátartozók visszavitték Nagyváradra. Dr. Rozvan Jenő akkor még Nagyváradon élt. De alig pár hétig bírta az ideggyógyintézetet Rozvan Dóra. Ujra megszökött és most már két év óta él Lakatos Flóra név alatt Kolozsváron. Az ősszel került a Fekete Pál féle vendéglőbe, a Szénatéri és a Krizhai uca sarkára. Közben édesapja kiköltözött Szovjet-Oroszországba. Rozvan Dóra teljesen el-

szakadt a családjától. Ettől a különös összetételű nagy román familiától, melynek minden tagja más nemzetiségű és más elhelyezkedésű. Édesapja kommunista vezér, aki legmarkánsabb alakja volt a román munkásmozgalomnak. Ennek egyik fivére: dr. vitéz Rozvan György, Horthy Miklós kormányzó második

szármegyédje. Másik fivére: dr. Rozvan István, jelenleg közjegyző a székelyföldön, azelőtt Hunyad vármegye prefektusa, ki a lupényi sortüz idején országos hírnévre emelkedett.

Rozvan Dóra elszakadt ettől a különös összetételű családtól és élte a maga külön életét, a maga szerencsétlen sorsát. Legszívesebben Kolozsváron élt. Abban a városban, melyben azelőtt boldog gyerekkora idején Dézivel együtt hintáztott, sőtéték matrózruhában... Mig nem aztán Tóni, a részeges iparos, a beteges hajlamu ember, ötvenkét késszurással szénatéri kiletét...

A „szénatéri” még nem tudják, hogy megvakul-e vagy pedig megmarad a szemvilága. A rendőrség pedig nyomozza a tettest...

— Szeretné, ha elfognák a tettest? — kérdeztük tőle a klinikán, amikor már felfedte kiletét.

— Nekem mindegy — felelte Dóra, az alias Lakatos Flóra — tőlem akár futhat is...

Arca sok kötés, kitágult pupillájú szeme bizonyítja, hogy neki alighanem egészen mindegy.

Barzilay István

Leverték az argentinai felkelést

London, január 3. Jelentette az Uj Kelet, hogy Argentínában Irigoyen volt köztársasági elnök hívei felkelést szítottak a jelenlegi kormányzat ellen.

Mint most Buenos Airesből jelentik: a felkelést leverték. Az egész országban helyreállt a rend és a nyugalom.

Tömegpetíciót intéznek Roosevelt elnökhöz a szovjetországi zsidó vallásüldözések ellen

Varsó, január 3. A Moment című varsói jiddis napilap jelentése szerint az Agudasz Jisrael elhatározta, hogy tömeg petíciót intéz Roosevelt elnökhöz, hogy a szovjetnek Amerika részéről történt elismerése kapcsán az Egyesült Államok hassanak oda befolyásukkal, hogy a szovjetkormány szüntesse meg a zsidóság és főleg a zsidó vallás üldözését. Az Aguda már meg is kezdte Lengyelországban az aláírások gyűjtését a petícióhoz. A Moment azt is tudni véli, hogy egy agudista delegáció kereste fel Nachum

Szokolovot, a Cionista Világszervezet Varsóban tartózkodó elnökét, aki aláírta a petíciót és megígérte, hogy a cionista exekutívé támogatni fogja az Aguda által beindított akciót.

Ezzel szemben a Zsidó Távirati Iroda információi szerint a petíciómozgalom nem az Agudasz Jisrael, hanem Schneursohn Ibbawitschi chasszid rabbi kezdeményezésére indult meg és azt is cáfolják, mintha Szokolov fogadott volna egy agudista delegációt és aláírta volna a petíciót.

Újabb nemzeti szocialista tüntetések voltak Ausztriában

Számos nemzeti szocialistát tartóztattak le ismét

Bécs, január 3. Alfred Frauenfeld osztrák nemzeti szocialista, vezér ki szabadulásának öröme hívei tüntetést rendeztek az osztrák főváros több pontján. A tüntetők éljenzték Hitler és Horst Wessel-marsot énekeltek. A kirendelt karhatalom különösebb incidensek nélkül szétoszlatta a tüntetőket. A tüntetés során a rendőrség 35 személyt vett őrizetbe.

tusok őrizetbevételének eszközehez fordulni.

Leobenben a csendőrség feltűzött szuronnal kergetett szét egy nemzeti szocialisták által állított tüntető tömeget. Több tüntetőt letartóztattak és a wölkersdorfi táborba szállították.

Linzben nemzeti szocialista tüntetések során összeütközések voltak a karhatalommal. Több sebesült kórházba került. Kétszáz nemzeti szocialistát őrizetbe vettek.

Sayers, Jelige: „Gyilkosság”. Egy kisdétiroda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívromán. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beklüldésével vagy utánvételt.

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román és magyar fordítással is

az UJ KELET könyvosztályában

Ara 140 lej

Szállítjuk utánvételt vagy az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beklüldése mellett.

Lezajlott az Erdélyi Zsidó Árvagon- dozó konferenciája

Cluj-Kolozsvár, január 3. (Az Uj Kelet tud.) Az Erdélyi Zsidó Árvagon-
dozó december hó 25-én tartotta meg
ez évi rendes konferenciáját Kolozs-
váron a Salamon Club helyiségeiben.

Dr. Kertész Jenő országos elnök he-
lyett, aki ugyanazon időben egy más
országos konferencián elnökölt, Dr.
Leitner Fülöp alelnök vezette le a
konferenciát, aki a szervezet feladatai
ról tartott bevezetőjével nyitotta meg
az ülést.

A szabadságon levő Schwarz Miksa
főtitkár helyett a titkári jelentést Dr.
Neumann Vilmos titkár szerkesztette
meg és terjesztette elő, akinek a köz-
pont és a helyi csoportok tevékenysé-
gét ismertető előadását a delegátusok
nagy figyelemmel hallgatták. A kon-
ferencia nagy elismeréssel adózott an-
nak a nagy és átfogó munkának, ame-
lyet az Árvagon-dozó Központi Bizott-
sága valamint a helyi csoportok az
anyaghiány elhárítására dacára az
intézménnyel szemben jelentkező
sokoldalú igény mellett kifejtteni tu-
dott, amelynek során a gondozottak
szárait látták el és különösen arról
a meleg szeretetről, amellyel ezt a mun-
kát a legtöbb csoport végezte. Ez a sze-
retet az, amely az egész intézményt,
mint egyetlen nagy családot jelképezi,
amelynek tagjai testvérei és gyerme-
kei kapcsolatban tartanak fenn egymás-
sal.

Megemlékezett a titkári jelentés ar-
ról a nagyfontosságú szociális munká-
ról, amelyet az Árvagon-dozó ipari üze-
mei révén is végez, elsősorban a Trico
tagonál, ahol 70-80 gondozottunk ka-
pott munkát és kenyeret, ami számuk-
ban kifejezve az elmúlt évben majdnem
egy millió lei munkabért jelentett.

Megemlékezett továbbá azon a
JOINT-hoz beterjesztett javaslatról, a
melynek értelmében egy erdélyi mező-
gazdasági farm felállítására van tervbe-
véve, ahol egy turnusban 20-30 arra
alkalmas növendék nyerne a mezőgaz-
daság minden ágában szakcsere kikép-
zést, amelynek befejeztével akár mint
önálló kisgazdák, akár mint gazdasági
alkalmazottak Palesztinában jó elhe-
lyezkedés volna részükre biztosítva.
Ez a terv ez idő szerint a Join párizsi
központja előtt fekszik próbálás vé-
gett.

Gottlieb József pénztáros, a zárszá-
madások adatait, Dr. Neufeld Mihály a
felügyelő bizottság jelentését ismertet-
ték, amelyek meghallgatása után a
konferencia vezetőségének a felment-
vényi egyhangulag megadta.

Löbl József tanár a tanoncotthonok
működését ismertette és gondos előadás-
ban mutatott rá az ifjúság nevelési és
elhelyezkedési problémáira. Ismertette
továbbá azt a hebraizációs tevékenysé-
get, amely a tanoncotthonokban fo-
lyik. Határozati javaslatokat terjesz-
tett elő az ifjúság probléma megoldása
tekintetében, amelyek között említést
erdemel egy országos tanonc alap létesí-
tése és egy újabb tanoncotthonnak or-
szágrészünk legnagyobb ipari centru-
mában, Temesváron leendő felállítá-
sára.

A konferencia napirendjéhez Kele-
men Bernát igazgató, Adler Zsigmond,
Kertész Márton és Dr. Krausz József,
dicsőszentmártoni főrabbi szöveget hoz-
ta, különösen utóbbi érdekes és meg-
szívlelőre alkalmas javaslatokkal egé-
szítette ki a határozati javaslatokat.

Kultúremler könyvtárából nem
hiányozhat

Horrabin:

**Mire tanít
a gazdasági
földrajz?**

tanulmánya, mely a napokban hagy-
ta el a sajtót.

Ára 40.- lej. Megrendelhető az
Uj Kelet könyvosztályától az összeg
és portó költség (10 lej) előzetes be-
küldése mellett.

A konferencia elfogadta még az elő-
terjesztett 1934. évi költségvetést, majd
megválasztotta az új Központi Bizott-
ságot, amelynek elnökségét Dr. Kertész
Jenő fogja továbbra is vállalni, aki
majdnem 10 esztendő óta elnök

Egy jasi egyetemi tanár unokahuga agyon akar lönni egy hadnagyot

Az elhagyott leány bosszúja

Bucuresti-Bukarest, január 3. (Az Uj
Kelet tud.) Jasi egész közvéleményét
egy szenzációs merényletnek a kísé-
rete tartja izgalomban. Tegnap az esti
órákban a 13-ik gyalogezred kaszár-
nyájának kapuján befordult Silensky
Elena fiatal jasi urileány, aki Silens-
kynek a jasi egyetem kémiai profeszo-
rának az unokahuga. A fiatal leány fel-
tűnően izgatottan viselkedett és az
egyik szolgálattevő katonát arra kérte,
hogy hívja ki Popa Dumitru gazdása-
ti hadnagyot, aki a pénztár irodában
teljesít szolgálatot.

A hadnagy az udvarra sietett, de
még alkalma sem volt üdvözölni a le-

sére tekinthet már vissza s akinek
névéhez fűződik az Árvagon-dozó nagy
fejlődési iránya.

A delegátusok nevében Dr. Krausz
József dicsőszentmártoni főrabbi mon-
dott köszönetet a vezetőségnek és fejez-
te ki elismerését Dr. Neumann titkár-
nak, — s indítványára hálásan emléke-
zett meg a konferencia a JOINT euró-
pai központjának hathatós támogatása-
ról, amellyel intézményeink fenntartá-
sát lehetővé tették.

ányt, amikor ez a muflából hirtelen
egy revolvert rántott elő és rá akarta
sütni a hadnagyra. A dráma olyan hir-
telen játszódott le, hogy az udvaron
járkáló katonák és örök szinte meg-
dermedtek. Egyedül a hadnagy nem
vesztette el lélekjelenlétét, villámgyor-
san kirántotta a leány kezéből a revol-
vert, amely e pillanatban elsült de a
golyó senkit sem sebesített meg.

A merénylet híre pillanatok alatt ter-
jedt el a városban is általános feltűnést
keltett. Hír szerint a gyilkossági kísé-
ret mögött szerelmi dráma húzódik meg
és az elhagyott leány akart revolverrel
bosszút állani csábítóján.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Fizessen nagysád! Ma este, szombaton
este és vasárnap d. u. 6 órákor is a
nagy sikert aratott, franciás szellemes-
ségű, vidám zenéjű táncos operett, a Fi-
zessen nagysád! lesz a színház műsorán,
mindentop a premier szereplőivel és a
Tebán-Topán táncduó fellépésével.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek: Szünnet.
Szombat fél 9 órákor: Cigánybáró.
Vasárnap 3 órákor: Karácsonyi szent
este.
Hétfő fél 9 órákor: Traviata.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök fél 9: Fizessen nagysád. (Ope-
rett, újdonság, másodsor.)
Pénteken: Nincs előadás.
Szombat 3: Egy csók és más semmi.
(Operett mérs. helyár.)
Szombat 6: A pénz nem minden.
Szombat 9: Fizessen nagysád! (Har-
madszor.)
Vasárnap 3: Sziveszteri kabaré meg-
ismétlése mérsékelt helyárrakkal.
(Malacsorsolás, nyerevények. Min-
den belépőjegy egyúttal sorsjegy is.)
Vasárnap 6: Fizessen nagysád! (Operett
negyedszer.)
Vasárnap 9: A pénz nem minden.
Hétfő, kedd, szerda, csütörtök este fél
9: Aranyifju. (Hunyady Sándor 9
képből álló bűnügyi története. A Vig.
színház legnagyobb sikerű újdonsága
a szerző személyes jelenlétével.)

AMIKOR HIANYZIK A RUGALMASSÁG.

„Amikor elkezdtem érezni a
fürgesség és rugalmasság hiányát,
mután erősen hizásnak indultam,
nagyon szerencsémnek éreztem
magam.

En, aki nagyon szerettem a
sportot és a sétát, odajutottam,
hogy nemcsak ezen kedvenc pasz-
szidimról kellett lemondanom,
hanem, azt vettem észre, hogy
rendkívül nehezemre esik lépé-
sön felfelé menni és alig tudom
befúzni a cipőmet. Egyszerűen
bármily mozgás nagy terhet kez-
dett jelenteni számomra, nagyon
hamar kifáradtam, a legcsé-
kebb erőfeszítés után kiizzadtam
és teher lett számomra maga az
élet is.

Ne is mondjam azt, hogy milyen
neveltségessé váltam barátaim: előtt, akik olyan karcos embernek
ismertek.

Szerencsémre egyik barátom azt tanácsolta, hogy szedjek az Önök
URODONAL-jából, amely ehibás ellen igen jó. Végigcsináltam az
első kurát, amelynek következtében a testsúlyom lefogyott, kitűnően
alszom, nem fülledök és érzem, hogy visszatér a rugalmasságom. Kö-
rem, küldjenek meg egy üveggel!”

S. C. ... Caenből (Calvados)
Az URODONAL szabályozza az anyagcserét és elősegíti a szövetek
elégését. Kimossa a vesét és a májat, szabaddá teszi az ízületeket,
eltávolítja a mérgeket és egyéb felesleges dolgokat, amelyek a követ
embereknél rendkívül felgyülnék; eljéti veszi a reumának és kösz-
vénynek; helyre hozza a szervezet működését, amelynek egyensúly-
felbillent.

A követ ember az URODONAL-lal fogó és fiatalító kurát tart.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Könyv- szenzációk:

Romanov: Három pár selyem-
harisnya kötve Lei 60.—
Reinach (600 képpel): A műve-
szet kis tükré kötve Lei 120.—
Börkötesben Lei 180.—
Renaud: Két bálvány füzve Lei 28.—
Mereskovszki (Világszenzáció):
Az ismeretlen Jézus, kötve Lei 144.—
Mordaunt: Trópusi láz, kötve Lei 60.—
Papini: Krisztus története, köt. Lei 90.—
Kunze: Fekete kolostor, kötve Lei 90.—
Bunin (Nobeldíj 1933.):
A szerelem szentsége, füzve, Lei 30.—
Madách: (Zichy rajzokkal):
Az ember tragédiája, kötve Lei 90.—
Zilahy:
Valamit visz a víz, kötve Lei 57.—

LEPAGE-nál Kvár

Kérjen jegyzéket. — Postán utánvételi.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor:
Fra diavolo. (Az uri bandita). Ko-
losszális vígjáték, főszerepekben:
Dennis King, a newyorki Metropoli-
tan Opera tagja és Stan és Bran
világhírű komikusok.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor:
Az vagyok, akjt szeretsz, Greta
Garbo legújabb filmje. Pirandello
novellája nyomán, rendezte Georg
Fritzmaurice.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök január 4.
Bukarest, 19.30: Strauss: Rózsalovag.
Budapest, 6.45: Torna, Utána grammo-
fón, 1.30: Balalajakazene, 2.45: Hírek, 5:
A földművelésügyi minisztérium elő-
adása, 6.30: Angol nyelvtan, 7: Hegedű,
7.40: Előadás, 8.15: Grammfón, 9.20:
Kis színpad.
Bécs, 22.30: Tánctemezek.
Berlín, 20.05: Táncest.
Breslau, 17.50: Uj dalok.
Varsó, 17.45: Grammfón, 20: Könyv-
zene.
Milánó, 20: Grammfón, 21: Opera,
Róma, 22: Szimf. négyes.
Prága, 22.25: Radiózenekar.
Belgrád, 20: Dalest, 22: Népdalok.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kölsénnél egy szó 2 lej, vasta-
gabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdé-
tés 20 lej. Aláíráskérésnek 30 másodperc
kedvezmény. Apróhirdetések díja előre
fizetendő. Jelleges levelet csak egy tovább-
bítnak, ha portóbélyeg mellékelve van.

Két kapualatti különbejárata, parket-
tes butorozott szoba, fürdőszobahasználat
tal, azonnal kiadó, Regele Ferdinand 89,
ajtó 3.

Kisalaku naptártömb az 1934. évre bár
milyen mennyiségben kapható az Uj Ke-
let kiadóhivatalában. Ára darabonként
2.50 lej. Nagyobb rendelésnél árended-
mény. Vidékre is szállítunk, utánvétellel
vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

Férfiügenceséget garanciával azonnal
megszüntetek. Válaszbélyeges leveleket
kérek. „Laboratórium” Brasov, str. Ra-
tiu 4.

Megélhető nyerne helyben és vidé-
ken szorgalmas, megbízható könyvelő
Lepagenál, Cluj.

Mosdókagylót keresek megvételre. Cím
a kiadóban.

Modern díófahálók olcsón eladó, Márk
aszfalos, Str. Fântânelei (volt Vasvári
Pál u.) 30.

— A jaffa
boesátottak
ruzsalemből
gol rendőrök
san lépett k
sok során és
kifejlődését,
Farraday hó
hető, hogy a
öltöttek nagy
jedtek ki az
— A néme
hoztak zsidó
ból jelentik:
jára az egyip
delte a „Le
elkobzását, A
németországi
szerien rár
mértékben já
met civilizác
mány intézke
közéssel foga

— Az amer
riója, Newyor
Mizrahi szer
be egy 200 ez
előteremtésé
nai munkáját

— Két kiut
szöktettek a
közül, Jerusz
esaladot, akik
he Palesztinál
Afganisztánba
az állomáshoz
autójából meg
tót körülvette
tűt két asszon
vezették. A re
és az elítélteké

— A Zsidók
nállal közli
január 6-ra ki
zett szomorú
ostromálapot
kénytelen. A r
személyesen ti
nokságnál s ba
jőindulattal ta
elhajasztása m
mert a kibocsé-
vételeket nem
természetesen
új terminust
és mindazokat
már kiváltotta
uton is hálás
új határidőről
fogja. Remélh
bál erkölcsi és
ez évben még
ígérkezett, sem

Köze
zsebkések,
borotválkozó
tében és olcs
színházi és t
elfogadható

K
Má
F
Kézműves és
szoklatos
javítóműhely
Uj, Ca

HIREK

— A jaffai arab zavargások miatt elhoesátottak egy angol rendőrtisztet. Jeruzsálemből jelentik: John Farraday angol rendőrtisztet, aki rendkívül energikusan lépett közbe a jaffai arab zavargások során és megakadályozta azoknak kifejlődését, áthelyezték Palesztinából. Farraday hősiesség magatartásának köszönhető, hogy a jaffai arab zavargások nem ültöttek nagyobb méreteket és nem terjedtek ki az egész országra.

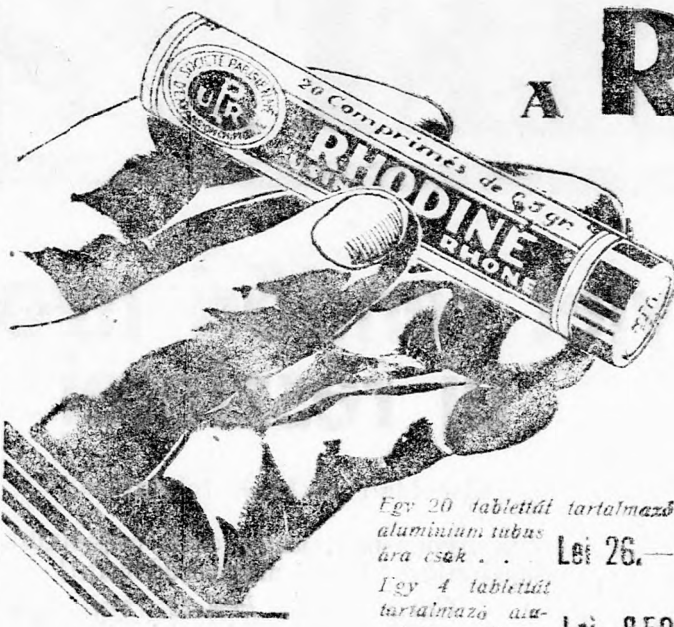
— A német követ intervenciójára elköszönt a zsidó lapot Egyiptomban. Kairóból jelentik: A német követ intervenciójára az egyiptomi külügyminiszter elrendelte a „Le Cahier Juif” című zsidó lap elköszöntését. A lap cikksorozatát közlő a németországi zsidók tragédiájáról és adat szerűen rámutatott arra, hogy milyen mértékben járultak hozzá a zsidók a német civilizációhoz. Az egyiptomi kormány intézkedését a közvélemény megütözéssel fogadta.

— Szerelmi dráma Pitești. Bukarestből jelentik: Vuica Jonescu pitești mézáros vadházasságban élt egy Elena Constantinescu nevű asszonnyal. A békés együttélést egy Manolescu nevű házibárátjelölt megjelenése zavarta meg, akivel a kötekedő természetű és hangos botrányairól ismert mézáros igen gyakran veszett össze. Tegnap az asszony és Manolescu elhaladtak a mézárszék előtt. Jonescu ezt észrevette, kést ragadott és utának rohant. Többször Manolescu szurta, majd leszurta a férfi segítségére siető asszonyt is. Mindkettőjüket életveszélyes állapotban szállították be a pitești kórházba.

— Egy becsületes munkanélküli. Bécsből jelentik: Leopold Dünling 35 éves munkanélküli tegnap az egyik bécsi utcán egy borítékot talált, amely 160 ezer lej értékűnek megfelelő osztrák sillinget tartalmazott. A szerencsés megtaláló a pénzt letétbe helyezte a legközelebbi rendőrkapitányságra, ahol 10 ezer lej jutalomban részesítették. A pénzt egy asztalosmester vesztette el.

— Orvosi hír. Dr. Abel Elemér főorvos rendelését Bucurestiben Bulv. Colonel Mihai Ghica 131. II. em. megkezdte.

— Házassági düh Németországban. Berlinből jelentik: A poroszországi nagyvárosokban a házasságkötések egyre emelkedő tendenciát mutatnak. Az első felében készített statisztika szerint ezer lélekre kilenc házasságkötés esett, ami jóval meghaladja az elmúlt évi eredményt. A második félév statisztikája szerint még nagyobb arányban házasodtak Hitler birodalmában. Ezer lélekre 11,9 százalék házasságkötés esik. Ugyanakkor a születések is a megfelelő arányban szaporodtak. Nem kell félni tehát, Hitler a gondos honatya, mindent elkövet, hogy az ágyuteltelék minél nagyobb számban szaporodjék.

A RHODINE

vitathatalan felsőbbségét négy tulajdonsága igazolja:

- Meggyógyítja a SPANYOLNÁTHÁT, TOROKFÁJÁST, NEURALGIÁT csodálatos gyorsasággal
- Pohár vízben azonnal feloldódik.
- Nem izgatja a gyomrot, vagy a szívet és nem fárasztja a veséket
- Rhodine teljesen iztelen

Ez a francia készítmény győztesen került ki a náthák, spanyolok és minden neuralgikus fájdalom elleni harcából, amelyek az időjárás változásával felkeresnek bennünket. Az orvosok mindenütt melegen ajánlják, mert a Rhodine lennégy tulajdonságánál fogva minden más készítménynél kiválóbb

Rhodine az „Usines du Rhône” készítménye

Rhodine kapható az ország összes gyógyszer-táraitban és drogériáiban.

— Ma este az Ujságíróklubban Ince Margit koloratúrénekeső énekel. Ma este gyönyörű élvezetben lesz részük az Ujságíróklub tagjainak. Ince Margit operarénekeső, aki rokoni látogatására jött pár napi tartózkodásra Kolozsvárra, szerepel a klub csütörtöki hangversenyműsorán. A kitűnő énekeső a budapesti közönség előtt igazolta nagy tehetségét és szép jövőjéhez fűzött reményeket. A ma esti hangversenyen a fénylő hangú énekeső a koloratúráriák gyöngyeit énekl. Az est műsora: 1. a) Gounod: Romeo és Juliájából aria, b) Verdi: Rigolettóból Gilda áriája, 2. Strauss J.: Denevér kacagó ária, E. del Aqué: Villanelle, 3. a) Carl Loewe: Titkon jó a csók, b) Csiky János: Szakítás. A hangverseny pontosan 10 órakor kezdődik.

NAPRÓL NAPRA

Jannings január 8-án újra filmezni kezd Berlinben. A híres filmszínész ki gyógyult ideggyógyulataiból s a napokban utazik Berlinbe, hogy szerződésnek eleget tegyen.

Az oberammergaui passziójátékok pünkösdi hétfőjén fognak megkezdődni.

A legtöbb gyilkosságot Chilében követték el 1932-ben. Chilének 4.500.000 főnyi lakossága van. A múlt évben 2913 gyilkosságot követtek el, tehát a statisztika szerint a kis délamerikai államban minden harmadik órában erőszakot oltottak ki egy emberélettel. Chile után Brazília, majd az Egyesült Államok, Belgium, Németország, Franciaország, Spanyolország, végül Anglia és Hollandia következnek az 1932-ben elkövetett gyilkosságok statisztikájában.

A 15 millió pezetai spanyol állami sorsjáték-főnyereményét Lezana vasútállomás öt vasuti alkalmazottja nyerte, akik együtt vették a sorsjegyet. Fél millió pezetai egy madridi gépirőre is nyert.

A japán trónörökös testsúlya 7 font, 2,5 uncia, magassága 20 hüvelyk. A csemő egészséges.

Moszkvai jelentés szerint Kolzow tanár, a kísérleti életani intézet vezetője hosszú kísérletek után rájött arra, miként lehet elektrolízissel szabályozni a születendő házimulák nemét. Most tovább folytatják más állatfajoknál is a kísérleteket.

A Prágában most elkészült Egő Vloga c. film február elején fog bemutatásra kerülni. A filmet Turjanski rendezte, aki Párizst otthagyta, mert a válalkozókkal akikkel eddig összekötöttésben állott, összeveszett.

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat.

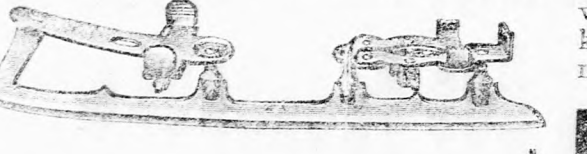
Romantikus szerelmi szíktetés történt a jugoszláv fővárosban. A rendőrség erőyes nyomozást indított, mert bejelentették, hogy egy Hadziska nevű dugaszdag bolgár rózsakereskedő gyönyörű 17 éves leánya, Vaska nyomtalanul eltűnt. A leányt édesapja egy lausannei előkelő nevelőintézetbe akarta vinni, utközben azonban három nappal megsejteltek Belgrádban. Mint utólag kiderült, a leány, akire édesapja árgus szemekkel vigyázott, a jugoszláv fővárosban hogy, hogy nem, megismerkedett egy Radioesics Jován nevű 19 éves fiúval. A fiatalok egymásba szerettek és elhatározták, hogy megszökönek. Egy zimonyi szállodában találta meg őket. A leány könyörgött édesapjának, hogy adja hozzá szerelméhez, a rózsakereskedő azonban hajthatmárk maradt és az első vonattal tovább vitte a zokogó Vaskát — Lau sanneba.

Vidit és szepit
Germandrée
Puder és Crém

— Az amerikai Mizrahi pénzügyi akciója. Newyorkból jelentik: A amerikai Mizrahi szervezet gyűjtőakciót indított be egy 200 ezer dolláros pénzügyi alap előteremtésére, mely a Mizrahi palesztinai munkáját fogja szolgálni.

— Két kintasított turista családot megszöktettek a palesztinai rendőrség kezei közül. Jeruzsálemből jelentik: Két zsidó családot, akik illegális uton vándoroltak be Palesztinába és akiket a hatóságok Afganisztánba való deportálásra ítélték, az állomáshoz vezető úton a rendőrség autójából megszöktették. Utközben az autót körülvette egy csoport és az autóból kettő asszonyt és négy gyermeket elvezettek. A rendőrség keresi a tetteseket és az elítélteket.

— A Zsidókórház Bál rendezősége sajnálatlál közli az érdekeltekkel, hogy a január 6-ra kitűzött bálját a bekövetkezett szomoró esemény folytán elrendelt ostromállapot miatt elhalasztania volt kénytelen. A rendező bizottság ez ügyben személyesen tiszteltet a hadtestparancsnokságnál s bár itt a legmesszebb menő jóindulattal találkozott, — mégis a bál elhalasztása mellett kellett döntenie — mert a kibocsátott rendeletek szigorú kivételeket nem enged. A rendezőségek természetesen gondja lesz arra, hogy az új terminust idejekorán közhírré tegye és mindazokat, akik tiszteletjegyeiket már kiváltották, amiért a rendezőség ez úton is hálás köszönetét nyilvánítja, az új határidőről külön-külön is értesíteni fogja. Remélhető, hogy az elhalasztás a bál erkölcsi és anyagi sikerének, mely ez évben még a múlt évinél is jobbnak ígérkezett, semmiben sem fog ártani.

Korcsolyák.

zsebkések, alpakka evőeszközök, önbortválózó készülékek nagy választékban és olcsó árakon. Lorgnonok, színházi és tábori látesövek minden elfogadható árban kiárusítottak.

Kun Máttyás Fia
Késmén a székelykereszti Javítóintézet
Bul. Calea Victoriei 2

Szombaton premier a ROYAL MOZGÓBAN LEHAR remekműve:
A Czárévics
Fősz.: EGGERTH MÁRTA.
Csütörtökön utoljára: Amor porázon, Magda Schneider, Wolf A. Retty

— Az anyagilkos utolsó kívánsága. Berlinből jelentik: Hamburg városnak egyik nyilvános terén tegnap délelőtt ki végeztek egy Ockowsky nevű 22 éves fiatalembert, aki meggyilkolta édesanyját. Mídon a fiatalembert a bitó alá vezették, reszkető hangon szólalt meg: „Bocsáss meg, anyám!” A gyilkos utolsó kívánsága az volt, hogy édesanyja mellé temessék.

— A meggyilkolt Ganz Bencion családja segítséget kér. Az Új Kelet olvasói emlékezni fognak arra a gyilkosságra, melynek áldozata Ganz Bencion máramarosi zsidó famunkás volt. Ganz Bencion családja ma éhezik és a legnagyobb nyomor közepette tengődik. Ganz Bencion özvegye ma bent jár az Új Kelet szerkesztőségében és arra kért bennünket, hívjuk fel a kolozsvári zsidó társadalom figyelmét családjának rettenetes helyzetére. Ganz Bencion özvegye nem akar egyebet, mint egy varrógépet venni lányának és hazautazni Dragomérfalvára, hol éhező gyermekei várják. Aki csak teheti támogassa ezt az özvegyasszonyt, hogy megvehesse a varrógépet, melynek révén munkával akarja megkeresni gyermekei számára kenyerét.

— Megmenekült Byrd ellentengernagy hajója. Londonból jelentik: Beszámolt arról az Új Kelet, hogy Byrd ellentenger, nagy délsarki expedíciós hajója jégtorla szok közé került. A hajó több helyen léket kapott, úgyhogy az expedíció részt vevőit komoly veszedelem fenyegette. Újabb jelentés alapján Byrd ellentenger, nagy rádiótudósítása szerint a hajó kikerült a jégtorlaszok közül és a lékeket is sikerült kijavítaniuk úgy, hogy a hajó tovább folytatja útját dél felé.

— Orvosi hír. Dr. Kis Árpád gyermekorvos szabadságáról hazakereszt, rendelését újból megkezdte Str. Baritju (v. Malom u.) 28/a.

— Elfogták a sorocai posta tolvajait. Bukarestből jelentik: A sorocai rendőrségnek sikerült elfognia a december 25-ről 26-ra virradó éjszaka a sorocai postahivatásban elkövetett vakmerő betörés tetteseit, akik a hivatal pénztárából egymillió 400 ezer lejt loptak el. A tettesek Jakob Gromos postahivatali szolga, Mihaj Lungu munkás és Pavel Ilies mechanikus. Az ellopott pénzből 1 millió 237 ezer 500 lejt találtak meg a betörők. A többi az ünnepek alatt elköltöttek.

Magyar Színház
Csütörtökön, szombaton este és vasárnap d. u. 6 órakor:
Fizessen nagysád!
4 felvonásos táncos-operett. Komjáthy, Emőd, Török, Tebán—Topán táncoktatók. Speciális díszletek! Világsiker! Mindenki meg kell néznie!

Értékek:

- selyem-kötve Lei 60.—
- A műve-kötve Lei 120.—
- Lei 180.—
- fűzve Lei 28.—
- szenczió):
- kötve Lei 144.—
- kötve Lei 60.—
- nete, köt. Lei 90.—
- ör. kötve Lei 90.—
- ör. fűzv. Lei 30.—
- kkal):
- kötve Lei 90.—
- kötve Lei 57.—

E-nál Kvár

Postán utánvéttel.

O MUSORA
Óraker: (ari bandita). Kólk. főszerepekben: Newyorki Metropoli és Stan és Bran sok.

O MUSORA
Óraker: szeretsz, Greta Elmje, Pirandello rendezte Geogr

MŰSOR

Január 4.
Strauss: Rózsavog. na, Utána grammo-ne, 2.45: Hírek, 5: miniszterium elővelvok, 7: Hegedü, Grammfón, 9.20:

mezek, st. dalok, mofón, 20: Könnyü

món, 21: Opera, gyéves, zenekar, 22: Népdalok.

ROD TÍSEK

szó 2 lej, vastakisebb apró hírdoknek 30 száslék, tetések díja előre, oi csak úgy tovább, r mellékeve van.

babejárata, parket-írdősöbghasználat, tele Ferdinand 89.

o az 1934. évre bár kapható az Új Ke-Ára darabonként telésnél árenged-illitunk, utánvéttel beküldése mellett.

franciával azonnal élyeges leveleket Brasov, str. Ra-

k helyben és vidézható könyveladók

k megvételre. Cím

icsón eladók, Márk telei (volt Vasvári

UJ KELET *Legújabb hírek*

A merénylet rendőri nyomozásainak új részletei

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

a vasgárda „kapitánya” egyik előkelő politikusnál rejtőzködik. Illetékesek ez zel hozzák kapcsolatba azt, hogy a bu karesti rendőrség tegnap házkutatást rendezett Octavian Goga, Gheorghe Bratianu és Tilea, a nemzeti paraszt párti kormány miniszterelnökségi al miniszterének bukaresti lakásán. Utób binnál csak a szolgát találták meg, mert Tilea valahol a hegyek között tölti az innapi szabadságát. A házkutatások eredménytelenül végződtek.

Cantacuzino tábornokot szem besítették a gyilkossal

A ploesti ügyészség rendelkezései nek megfelelően Cantacuzino Granice rul tábornokot, a vasgárda letartóz tatásban lévő helyettes vezérét Ploesti be szállították át, ahol szembesíteni fogják a gyilkos Constantinescuval. A gyilkos kezdetben erőlyesen tagadta, hogy a vasgárda vezetői közül bárki nek is lett volna tudomása, vagy köze a merénylethez. Tagadta azt is, hogy Cantacuzino tábornokot egyáltalán is merre volna. Utóbb azonban engedett a merevségéből és beismerte, hogy nem csak, hogy ismerte a tábornokot, de többször járt lakásán és december közpe táján jelen volt, midőn a tábornok különböző politikussal telefonbeszél getéseket folytatva, felháborodásának adott kifejezést a vasgárdával szemben fogamatossított intézkedések fölött. Ha sonlóképpen beismerte, hogy látta azt a levelet, amelyet Cantacuzino a vas gárda felosztása után közvetlenül Ducának küldött és amelyben a követ kező kitétele állott: „Figyelmeztetem önt, hogy a vasgárda felosztási ren deletének aláírásával egyidejűleg alá írta saját halálos ítéletét is”.

Cantacuzino lakásán határoz ták el a gyilkosságot

A nyomozás további adataiból ki derült végül, hogy a gyilkos az utóbbi időben a tábornok lakásában lakott. Kiegészíti ezeket az adatokat Virgil Jonescu mérnöknek az a vallomása, hogy a gyilkosságot a tábornok laká sán határozták el. — és Jon Caranica nak az a beismerése, hogy a három tet testárs esküt tett felebbvalói előtt ar ra, hogy addig nem nyugosznak, amíg Ducát el nem teszik láb alól. Hír sze rint a nyomozást vezető hatóságok más aktákkal is rendelkeznek annak bizo nyítására, hogy az ország miniszterel nöke összeesküvés áldozata lett.

A vasgárda vészbirósága mond ta ki az ítéletet Duca fölött

A vasgárda vészbirósága mondta ki a halálos ítéletet I. G. Duca fölött és a három diák csupán a vérebajtó sze repét játszotta ennél az ítéletnél, amely nek számai egy terrorista szervezet köz ponti vezetőségétől indultak ki. Sem Caranicanál, sem Belimachenél nem ta lálták meg a revolvereiket. A két bün táros azt vallotta az ügyészség előtt, hogy Szinajja és Busteni között eldo bálták a fegyvereiket, amelyek egyéb ként is rozsdásak és használhatatlanok voltak. A fegyverek kérdése a nyomo zó hatóságok számára azért bír na gyobb fontossággal, mert ezeknek ere detét kikutatva, teljes határozottsággal a szinajjai bűntényt irányító szervezet központjáiig lehetne hatolni. Belimache rendkívül zárkózottnak bizonyul, a nyomozó hatóságok előtt igennel, vagy nemmel válaszolt a feltejt kérdésekre és meglehetősen szentelenül viselked ik. Caranica közléstermetű, nagyfejű, szőkésbarna fátalembert, 1925-ben vé gozte el a ploesti kereskedelmi isko lát. A Calendarul munkatársa volt. Ghiteanu főügyész kérdésére, hogy ne ki is volt e megbízása arra, hogy lőj jön, ha Duca megmenekül Constanti nescu kezei közül, igenlőleg válaszolt. — Mind a hárman fej voltunk készülv e Duca meggyilkolására. Ha nem si került volna most, addig maradtunk

volna nyomában, amíg csak teljesítjük misszionkat. Erre megesküdtünk!!

Caranicanak kellett volna a gyilkosságot elkövetni

Caranica kijelentette végül, hogy Duca ellen főleg azért irányul a vas gárdisták bosszúja, mert „eladta magát az idegeneknek”.

Szinajában újabb helyszíni vizsgálatot tartottak, amely arra a megállapításra ju tott, hogy Constantinescu a gyilkosságot megelőző időt nem egy szinajjai kávéház ban töltötte, mint azt ő vallotta. A ható sagok most abban az irányban nyomoz nak: mit csináltak és kikkel érintkeztek a gyilkosok a merényletet megelőző napok ban s mit csinált Caranica a gyilkosságot követő negyvennyolc órában. Megállapi tást nyert, hogy a gyilkosságot tulajdon képpen Caranicanak kellett volna elkövet rie, őt azonban a szinajjai pályaudvaron a délután folyamán leigazoltatták és így a végrehajtás Constantinescu-ra hárult. A hatóságok nagy aparatússal folytatják továbbra is a nyomozást a még le nem tartóztatott vasgárdista vezérek után.

A bukaresti rendőrség rádió útján is figyelmeztette azokat, akik vasgárdista kar rejtgetetnének maguknál, hogy bün, társaknak lesznek tekintve, akikkel szem ben ennek megfelelő szigorral fognak el járni.

Franasovic és Inuletz királyi kihallgatása

Bucuresti. Bukarest, január 3. Az ura l kedő tegnap délután Szinajában hosszú audiencián fogadta Franasovic közele desűgyi minisztert. Este kilenc óraker megérkezett Szinajába Inuletz belügy miniszter is, aki egyórás audiencián szá molta be a király előtt a rend fenntartásá

val kapcsolatos intézkedésekről. A dél- előt Victor Antonescu igazságügyminisz ter tett jelentést az igazságszolgáltatási hatóságok nyomozásainak eddigi eredmé nyeiről. Utána Tatarecu kereskedelem- ügyi minisztert fogadta audiencián az utalkodó. Utóbbi audienciája a liberális pártban küszöbön álló elnökválasztás kér desével van összefüggésben. Ma délután ül össze a liberális párt végrehajtó bizott sága, hogy Duca helyébe új vezért vá lasszon magának. A miniszterelnök várat lan halála teljesen felkészületlenül érte a pártot. Senki sem gondolt erre a tra gikus eseményre és így a tradícióktól el- térően nem volt elrendezve az utódlás kérdése. Három nevet hoznak a liberális párt elnökségével kapcsolatban forgalom ba: Dinu Bratianu, dr. Anghelescu és Gh. Tatarescu. Dinu kijelentette, hogy nem vállalja a pártvezérséget; a leghelye sebbnek tartaná, hogyha a miniszter- elnök Anghelescu volna egyuttal a párt elnöke is. Végül forgalomba került Tata rescu kereskedelemügyi miniszter neve is. Ő töltötte be eddig a párt főtitkári méltóságát s a mellette kardoskodók azt hozzák fel legfőbb érvül, hogy Tatarescu évek hosszú sora óta közvetlen munkatár sa volt Ducának, tehát a leginkább is, meri az elhunyt miniszterelnök beállítot tóságát a különböző kérdésekkel szemben és így a leginkább tudná a folytonosságot a liberális párt vezetésében biztosítani. Mellette szóló argumentumnak hozzák fel még azt is, hogy az uralkodó szimpatijája nak a leginkább volna letéteményese a liberális pártban.

Titulescu ki akar válni a kor mányból?

Megoldatlan probléma egyelőre Titu- lescu helye az új kormányban. Tudva-

levő, hogy a román alkotmány értelmé- ben valamely kormány a miniszterelnök halálával lemondottnak tekintendő. Mi- dőn a régenstanács alatti Bratianu Jonel meghalt, és Vintila Bratianu foglalta el helyét, az egyébként változatlan össze- állításban maradó liberális kormány ösz- szes tagjai esküt tettek. Most, a gyilkos- ság éjszakáján a miniszterelnökké kin- vezetett Anghelescu dr. volt az egyedüli, aki az új kormány részéről esküt tett. Titulescu, a legújabb bukaresti jelenté- sek szerint néhány napi haladékok kért Anghelescu miniszterelnöktől, annak el- döntésére, hogy vállalja-e az új kormány ban a külügyi tárcát. Általában azt his- zik, hogy Titulescu a helyén marad, kü- lönös tekintettel azokra a külpolitikai ak- ciókra, amelyeket ő vezetett be és ame- lyeknek továbbírnyítása is ugyszólván az ő személyéhez van köve.

Egyelőre Titulescu távollétében Victor Antonescu igazságügyminiszter zsírálja a meggyilkolt Duca helyett a külügyi tárcát. Antonescu éveken át Románia párizsi követe volt.

A gyilkosság pillanatában nem lehetett rendőrt látni a szinajai pályaudvaron

Bucuresti-Bukarest, január 3. (Az Uj Kelet tud.) Costinescu dr.-t Bukarest volt főpolgármesterét, aki ismeretesen a meggyilkolt miniszterelnök közelében tartózkodott s akit az egyik golyó lábán megsebesített, megoperálták. Costinescu dr. nyilatkozott a Dimineața tudósítója előtt. Többek között kijelentette, hogy a perronon a gyilkosság pillanatában nyo- mást sem lehetett látni rendőrnek. Ezzel jól összefüggésben a belügyminisztérium rendelkezés, amellyel Apostolescu komi- szárt, a szinajai állomás rendőrfőnökét elmozdították állásából. Helyébe Costan- tinescu és Pavlov konstancai rendőrkomi- szárokat nevezték ki.

— A sztratoszférarepülők kongresszusa Párizsból jelentik: Január első felében Moszkvában ül össze a sztratoszféra- kutatók első kongresszusa. A kongresszus helyéül azért lett Szovjet-Oroszország fő városa megjelölve, mert a sztratoszféra- repülés magassági rekordját Godunov, Prokopief és Birnbaum tartják 19 ezer méterrel. Pickard 16 ezer méteres magas ságával szemben. A kongresszuson, hír szerint, több mint 10 ezer tudós vesz részt, fizikusok, kémikusok, biológusok és azon minden valószínűség szerint Pickard professzor fog elnökölni.

FRATEKNITAS Könyv- és Lapkiadó há nyomtatás Csalj-Könyvtár, Strada Baro I Pop (v. Brancei) 11. Telefon: 2.11.

CENZURAT: MAIOR NEGULESCU.

Katasztrófális bányarobbanás Csehszlovákiában 120 halottal

PRAGA, január 3. Brúx közelében lévő Nelsen bányában katasztró- fális bányaléghézag történt, amely az akna kijáratokat rombadöntötte. A hatalmas detonáció 30 km. körzetben hallható volt és a légnyomás a kör- nyékből összes munkásházak ablakait bezuza.

A bedőlt aknabéjratoktól időnként hatalmas lángnyelvek csapnak ki. A bányában 120-200 ember dolgozott, akiknek megmentésére ninesen remény.

MEGJELENT az első SCHIDLOFF-rendszerű SAMUEL JENŐ-féle HAMILTON nevű német-magyar-héber és héber-magyar-német szótár és nyelvtudományi könyv, amely egy a héber nyelv gyors eltanulására, mint kézihasználatra a legpraktikusabb szótár, amely eddig megjelent.

A könyv ára 100 leí és megren- delhető az Uj Kelet könyvosztályánál, amely a könyv kizárólagos terjesztője.

Csoportos megrendelések nagy kedvezmé- nyeket biztosítunk egyleteknek és ifjusági szervezeteknek.

10 könyv megrendelésénél	5 százalék engedményt
20 " " " "	10 " " " "
30 " " " "	15 " " " "
50 " " " "	20 " " " "

ad az UJ KELET könyvosztálya azoknak, akik a megrendelt könyvek árát készpénzben beküldik.

Taxa pos- plátite in No. 224.713
A Baron I Telefon: 3 Havonta 11 évre 600, a földre: Ha félév: 4, e detések dij KELET- és us'óság eg leink után rás megjelö

Február

Ország

Bucuresti-B Kelet tud.) F fűtötték be a különvonatot lett vinnie Sz jait, 48 óráig került végül alakítás alá nia és az új csakugyan le ista, amely előző kormán szum eredmé miszzum ered lis párt elnö nunak engedé many nagy hozzálatni és Tatarescu fő nia, nem lebe liberális rezi rezsim eljeto kel a problém megbirkozhat Az esemény zövetkezők:

Bucuresti-B cu miniszere vonattal Szin ketőkör a m lent meg az u kormányának képpen hangz

Minisztere Tatarescu. Pénzügy: V Földművelé Hadügy: U Közoktatás Közlekedés Igazságügy Munkatügy: Erdély min

Manolescu alminiszter ki pott az állam sával kapesol kimaradt Din ter, helyébe S előre, míg per tinescu let

Az új mini mával egyide parlament sz ruár elsejére királyi dekr vett értesítés délután a kirá megtörtént az kormány tagi be és a vonat nisztertanács ramját vitatta néhány napig kat, hogy telje kiismeretes el magát. A kom főzedekeket k esolatosan fog méről szóló t belül megszöv

Politikai kö tarescu meg f verszűnet köte bizonyos kon egyes súlyosa